

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

JAARVERSLAG 2024 MINAFONDS

► VERSIE 28/6/2025

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/omgeving

Depotnummer: D/2025/3241/270

V.U.: Toon Denys, Departement Omgeving, Koning Albert-II laan 15 bus 553, 1210 Brussel

INHOUD

1	Begroting 2024	5
1.1	<i>Initieel goedgekeurde begroting 2024</i>	5
1.2	<i>Aangepaste begroting 2024</i>	5
1.3	<i>Herschikte begroting 2024</i>	5
2	Vorderingen	10
2.1	<i>Gerealiseerde vorderingen in 2024</i>	10
2.2	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)	11
2.2.1	Begrotingsartikel QBX-2QCGAJA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen.....	11
2.3	VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	12
2.3.1	Begrotingsartikel QBX-2QCGADA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem	12
2.4	VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	12
2.4.1	Begrotingsartikel QBX-2QCGADB-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - De nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlakte- en grondwater verder verminderen.....	12
2.5	AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS	13
2.5.1	Begrotingsartikel QDX-2QCGAFA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer.....	13
2.5.2	Begrotingsartikel QDX-2QCGAFA-OP: Ontvangsten Participaties - We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer.....	14
2.6	NV VLAAMSE MILIEUHOLDING	14
2.6.1	Begrotingsartikel QBX-2QCGAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium.....	14
2.7	DEPARTEMENT OMGEVING	15
2.7.1	Begrotingsartikel QBX-2QCGAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium.....	15
2.8	DAB MINAFONDS	15
2.8.1	Begrotingsartikel QBX-2QCGAZZ-OG: Overgedragen overschot vorige boekjaren.....	15
2.8.2	Begrotingsartikel QBX-2QCGAZZ-OL: Ontvangsten interne stromen.....	16
3	Vastleggingen en ordonnancerings in 2024	17
3.1	Overzicht gerealiseerde vastleggingen en ordonnancerings	17
3.2	OPENBARE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	19
3.2.1	Begrotingsartikel QBX-3QCG2JA-WT: Werking en Toelagen - Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen.....	19
3.2.2	Begrotingsartikel QBX-3QCG2EA-WT: Werking en Toelagen - Een onderbouwd bodembeleid via herstel van bodemdiensten en bodemzorg en via het verstandig benutten van de ondergrond.....	21
3.2.3	Begrotingsartikel QBX-3QCG2EV-IS: Interne Stromen - Openbare Vlaamse Afvalmaatschappij (OVAM).....	23
3.3	VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ	34
3.3.1	Begrotingsartikel QBX-3QCG2DA-WT: Werking en Toelagen - Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem.....	34
3.3.2	Begrotingsartikel QBX-3QCG2DW-IS: Interne Stromen - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).....	41
3.3.3	Begrotingsartikel QBX-3QCG2DC-WT: Werking en Toelagen - Zorgen voor een sluitende financiering van het waterbeleid - Overdracht aan de openbare waterdistributienetwerken.....	42
3.4	VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	43

3.4.1	Begrotingsartikel QBX-3QCG2DB-WT: Werking en Toelagen - De nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlakte- en grondwater verder verminderen.....	43
3.4.2	Begrotingsartikel QBX-3QCG2GA-WT: Werking en Toelagen - Een specifiek plattelandsbeleid voor plattelandsuitdagingen.....	43
3.4.3	Begrotingsartikel QBX-3QCG2NJ-WT: Werking en Toelagen - Zorgen voor een robuuste open ruimte.....	45
3.4.4	Begrotingsartikel QBX-3QCG2NR-IS: Interne Stroom - Vlaamse landmaatschappij (VLM) – Gebruikersschade en kapitaalschade.....	46
3.4.5	Begrotingsartikel QBX-3QCG2DY-IS: Interne Stroom - Vlaamse Landmaatschappij (VLM).....	47
3.4.6	Begrotingsartikel QBX-3QCG2FY-IS: Interne Stroom - Vlaamse Landmaatschappij (VLM).....	48
3.4.7	Begrotingsartikel QBX-3QCG2NY-IS: Interne Stroom - Vlaamse Landmaatschappij (VLM).....	51
3.4.8	Begrotingsartikel QBX-3QCG2GY-IS: Interne Stroom - Vlaamse Landmaatschappij (VLM).....	52
3.5	DEPARTEMENT OMGEVING	53
3.5.1	Begrotingsartikel QBX-3QCG2OA-WT: Werking en Toelagen - Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium ...	53
3.5.2	Begrotingsartikel QBX-3QCG2OB-WT: Werking en Toelagen - Een doelgerichte deelname aan het internationaal en Europees beleid.....	54
3.5.3	Begrotingsartikel QBX-3QCG2OC-WT: Werking en Toelagen - Een omgevingsbeleid voor en met betrokkenheid van burger en maatschappij, met het oog op het verhogen van het maatschappelijk draagvlak.....	56
3.5.4	Begrotingsartikel QBX-3QCG2NA-WT: Werking en Toelagen - Via bijkomende inspanningen bronnen van hinder aanpakken.....	60
3.5.5	Begrotingsartikel QBX-3QCG2NJ-WT: Werking en Toelagen - Zorgen voor een robuuste open ruimte.....	60
3.5.6	Begrotingsartikel QBX-3QCG2HA-WT: Werking en Toelagen – We gaan voor zuivere lucht en onderbouwen (lokaal) luchtbeleid via innovatieve milieumonitoring.....	61
3.5.7	Begrotingsartikel QBX-3QCG2DQ-IS: Interne Stroom – Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen (EVDV).....	61
3.6	DAB MINAFONDS	63
3.6.1	Begrotingsartikel QBX-3QCG2ZZ-IS:	63
3.6.2	Begrotingsartikel QBX-3QCG2ZZ-OV: Over te dragen overschot van het boekjaar	64
3.7	AGENTSCHAP NATUUR EN BOS (ANB)	64
3.7.1	Begrotingsartikel QDX-3QCG2DA-WT: Werking en Toelagen – Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem.....	64
3.7.2	Begrotingsartikel QDX-3QCG2FA-WT: Werking en Toelagen - We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer.....	65
3.7.3	Begrotingsartikel QDX-3QCG2FA-PA: Participaties - We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer.....	77

4 Encours 78

////////////////////////////////////

1 BEGROTING 2024

1.1 INITIEEL GOEDGEKEURDE BEGROTING 2024

Bij decreet van 22 december 2023 werd de initiële begroting 2024 goedgekeurd. Het verleende vastleggingskrediet (VAK) bedroeg 666.937.000 euro en het verleende vereffeningskrediet (VEK) 829.262.000 euro (incl. overgedragen saldo). De ingeschreven ontvangsten (incl. overgedragen saldo) werden geraamd op 829.262.000 euro en de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Minafonds werd vastgelegd op 413.528.000 euro.

1.2 AANGEPASTE BEGROTING 2024

De initieel goedgekeurde begroting 2024 werd door het decreet van 6 december 2024 aangepast. Na de begrotingsaanpassing bedroeg het VAK 671.483.000 euro. Ten opzichte van het initieel verleende vastleggingskrediet was dit een stijging van 4.546.000 euro. Het VEK bedroeg na de begrotingsaanpassing 773.083.000 euro (incl. overgedragen saldo). Dat is een daling van 56.179.000 euro.

Na deze begrotingsaanpassing werden de ingeschreven ontvangsten verlaagd tot 773.083.000 euro (incl. overgedragen saldo). Ten opzichte van de initieel ingeschreven ontvangsten is dit een vermindering van 56.179.000 euro. De dotatie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Minafonds werd na deze begrotingsaanpassing bepaald op 420.104.000 euro. Ten opzichte van de initieel toegekende dotatie was dit een stijging van 6.576.000 euro.

1.3 HERSCHIKTE BEGROTING 2024

Tabel 1: Initiële en aangepaste begroting 2024: Vorderingen (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	INITIEEL	AANGEPAST*
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)			
QBX-2QCGAJA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - DEMATERIALISEREN EN HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN	68.154.000,00	68.154.000,00
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)			
QBX-2QCGADA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WATER - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	74.030.000,00	74.030.000,00
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)			
QBX-2QCGADB-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE NUTRIENTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET OPPERVLAKTE- EN GRONDWATER VERDER VERMINDEREN	3.000.000,00	3.000.000,00

////////////////////////////////////

Agentschap Natuur en Bos (ANB)			
QDX-2QCGAFA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	89.000,00	327.000,00
QDX-2QCGAFA-OP	ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	3.061.000,00	3.061.000,00
N.V. Vlaamse Milieuholding (VMH)			
QBX-2QCGAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - THEMAOVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM	4.000.000,00	4.000.000,00
Departement Omgeving			
QBX-2QCGAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - THEMAOVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM	3.855.000	38.540.000,00
DAB Minafonds			
QBX-2QCGAZZ-OG	OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN	259.545.000,00	161.867.000,00
QBX-2QCGAZZ-OI	ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN	413.528.000,00	528.567.000,00
TOTAAL ONTVANGSTEN		829.262.000,00	881.546.000,00

*na laatste begrotingscontrole en laatste kredietherschikking

////////////////////////////////////

Tabel 2: Initiële en aangepaste begroting 2024: Uitgaven (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	INITEEL		AANGEPAST*	
		VAK	VEK	VAK	VEK
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)					
QBX-3QCG2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - BODEM EN ONDERGOND - EEN ONDERBOUWD BODEMBELEID VIA HERSTEL VAN BODEMDIENSTEN EN BODEMZORG EN VIA HET VERSTANDIG BENUTTEN VAN DE ONDERGROND	3.481.000,00	3.481.000,00	1.832.000,00	1.832.000,00
QBX-3QCG2EV-IS	INTERNE STROMEN - BODEM EN ONDERGROND - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	38.256.000,00	39.753.000,00	43.453.000,00	40.773.000,00
QBX-3QCG2JA-WT	WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - DEMATERIALISEREN EN SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN	5.485.000,00	11.485.000,00	9.031.000,00	24.027.000,00
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)					
QBX-3QCG2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	142.335.000,00	87.352.000,00	160.437.000,00	166.020.000,00
QBX-3QCG2DW-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	56.000,00	56.000,00	56.000,00	56.000,00
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)					
QBX-3QCG2DB-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE NUTRIENTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET OPPERVLAKTE- EN GRONDWATER VERDER VERMINDEREN	0,00	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCG2DY-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	2.490.000,00	5.327.000,00	18.251.000,00	21.349.000,00
QBX-3QCG2FY-IS	INTERNE STROMEN – NATUUR EN BIODIVERSITEIT - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	15.336.000,00	16.302.000,00	37.967.000,00	44.654.000,00
QBX-3QCG2GA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLATTELANDSBELEID - EEN SPECIFIEK PLATTELANDSBELEID VOOR PLATTELANDSUITDAGINGEN	2.531.000,00	2.816.000,00	2.509.000,00	2.794.000,00
QBX-3QCG2GY-IS	INTERNE STROMEN - PLATTELANDSBELEID - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	1.411.000,00	1.411.000,00	1.739.000,00	1.433.000,00
QBX-3QCG2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU - ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE	14.062.000,00	13.329.000,00	13.896.000,00	14.415.000,00
QBX-3QCG2NR-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSSCHADE EN KAPITAALSCHADE	1.075.000,00	275.000,00	20.000,00	275.000,00
QBX-3QCG2NY-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	3.010.000,00	6.466.000,00	8.338.000,00	7.100.000,00
Departement Omgeving					

QBX-3QCG2DC-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - ZORGEN VOOR EEN SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN	169.042.000,00	178.121.000,00	158.624.000,00	170.719.000,00
QBX-3QCG2DQ-IS	INTERNE STROMEN - WATER - EIGEN VERMOGEN DIGITAAL VLAANDEREN (EVDV)	181.000,00	181.000,00	181.000,00	181.000,00
QBX-3QCG2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - LUCHT - WE GAAN VOOR ZUIVERE LUCHT EN ONDERBOUWEN (LOKAAL) LUCHTBELEID VIA INNOVATIEVE MILIEUMONITORING	0,00	9.000,00	0,00	9.000,00
QBX-3QCG2NA-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU - VIA BIJKOMENDE INSPANNINGEN BRONNEN VAN HINDER AANPAKKEN	179.000,00	268.000,00	179.000,00	268.000,00
QBX-3QCG2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU - ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE	369.000,00	750.000,00	1.557.000,00	750.000,00
QBX-3QCG2OA-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMAOVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM MILIEU - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM	119.261.000,00	79.260.000,00	2.353.000,00	2.960.000,00
QBX-3QCG2OB-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMAOVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM MILIEU - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID	654.000,00	722.000,00	612.000,00	1.016.000,00
QBX-3QCG2OC-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMAOVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM MILIEU - EEN OMGEVINGSBELEID VOOR EN MET BETROKKENHEID VAN BURGER EN MAATSCHAPPIJ, MET HET OOG OP HET VERHOGEN VAN HET MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK	11.348.000,00	15.147.000,00	21.212.000,00	41.006.000,00
DAB Minafonds					
QBX-3QCG2ZZ-IS	INTERNE STROMEN	19.591.000,00	7.971.000,00	35.260.000,00	34.230.000,00
QBX-3QCG2ZZ-OV	OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR	-	226.919.000,00	-	102.982.000,00
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)					
QDX-3QCG2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	0,00	4.000.000,00	0,00	4.000.000,00
QDX-3QCG2FA-WT	WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	112.784.000,00	123.861.000,00	194.233.000,00	190.161.000,00
QDX-3QCG2FA-PA	PARTICIPATIES - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN	4.000.000,00	4.000.000,00	8.536.000,00	8.536.000,00

	NATUUR EN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER				
TOTAAL UITGAVEN		666.937.000,00	829.262.000,00	720.276.000,00	881.546.000,00

*na laatste begrotingsaanpassing en laatste kredietherschikking

////////////////////////////////////

2 VORDERINGEN

2.1 GEREALISEERDE VORDERINGEN IN 2024

In onderstaande tabel wordt per begrotingsartikel een overzicht gegeven van de vorderingen en dit ten opzichte van de ingeschreven middelen in de begroting 2024 (na laatste begrotingsaanpassing en laatste kredietherschikking).

Tabel 3: Ingeschreven en gerealiseerde vorderingen in 2024 (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	BEDRAG	REEL GEVORDERD	%
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)				
QBX-2QCGAJA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - DEMATERIALISEREN EN HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN	68.154.000,00	69.245.104,47	101,60%
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)				
QBX-2QCGADA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	74.030.000,00	74.822.094,32	101,07%
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)				
QBX-2QCGADB-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - DE NUTRIENTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET OPPERVLAKTE- EN GRONDWATER VERDER VERMINDEREN	3.000.000,00	3.076.513,69	102,55%
Agentschap Natuur en Bos (ANB)				
QDX-2QCGAFA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	327.000,00	557.941,68	170,62%
QDX-2QCGAFA-OP	ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	3.061.000,00	13.755.285,26	449,37%
N.V. Vlaamse Milieuholding (VMH)				
QBX-2QCGAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM	4.000.000,00	3.800.000,00	95,00%
Departement Omgeving				
QBX-2QCGAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM	38.540.000,00	42.016.286,57	109,02%
DAB Minafonds				
QBX-2QCGAZZ-OG	OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN	161.867.000,00	-	-

Pagina 10 van 79

Jaarverslag 2024 Minafonds

28.06.2025

QBX-2QCGAZZ-OI	ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN	528.567.000,00	519.939.068,00	98,37%
TOTAAL ONTVANGSTEN		881.546.000,00	727.212.293,99	82,49%

De netto-realisatiegraad (percentage vorderingen ten opzichte van de ingeschreven middelen, exclusief het overgedragen saldo) bedraagt 101,05%.

2.2 OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

2.2.1 Begrotingsartikel QBX-2QCGAJA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC004 3670	67.654.000,00	68.875.104,47	101,80%
QBX 2QC006 3670	500.000,00	370.000,00	74,00%
Totaal begrotingsartikel	68.154.000,00	69.245.104,47	101,60%

2.2.1.1 Basisallocatie QBX 2QC004 3670 - Milieuheffingen met betrekking tot voorkoming en beheer van afvalstoffen

De inning van de heffingen gebeurt op basis van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen van 23 december 2011. De heffingsplichtigen zijn de uitbaters van afvalverwijderings-/verwerkingsinrichtingen, alsook de overbrengers van afvalstoffen geproduceerd in het Vlaams Gewest met het oog op het verwerken ervan buiten het Vlaams Gewest. De inning van de heffing vindt eenmaal per kwartaal plaats. Voor het vierde kwartaal dient in december een voorschot betaald te worden dat 2/3de van het gemiddelde kwartaalbedrag bedraagt. In 2024 werden reëel nieuwe vorderingen geboekt voor een (netto) totaalbedrag van 68.875 k.euro.

2.2.1.2 Basisallocatie QBX 2QC006 3670 - Ontvangsten met betrekking tot samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval (Fost+)

Op grond van het samenwerkingsakkoord met Fost Plus wordt op basis van een werkprogramma het deelbedrag bepaald dat gestort wordt in het Minafonds. Tweemaal per jaar wordt in overleg met FOST Plus bepaald welk bedrag effectief in het Minafonds wordt gestort om subsidies te verlenen aan lokale besturen. In 2024 bedroeg dit 370 k.euro.

2.3 VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

2.3.1 Begrotingsartikel QBX-2QCGADA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC005 3670	44.467.000,00	44.808.076,47	100,77%
QBX 2QC009 3670	29.563.000,00	30.014.017,85	101,53%
Totaal begrotingsartikel	74.030.000,00	74.822.094,32	101,07%

2.3.1.1 Basisallocatie QBX 2QC005 3670 - Milieuheffingen met betrekking tot bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging

Het betreft ontvangsten op basis van de toepassing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de heffing op de waterverontreiniging. De realisatie voor de heffing op waterverontreiniging is beter gelopen dan geraamd.

2.3.1.2 Basisallocatie QBX 2QC009 3670 - Milieuheffingen met betrekking tot maatregelen inzake het grondwaterbeheer

Het betreft ontvangsten op basis van de toepassing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de heffing op de winning van grondwater. De realisatie voor de heffing op de winning van grondwater is beter gelopen dan geraamd.

2.4 VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

2.4.1 Begrotingsartikel QBX-2QCGADB-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - De nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlakte- en grondwater verder verminderen

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC010 3670	3.000.000,00	3.076.513,69	102,55%
Totaal begrotingsartikel	3.000.000,00	3.076.513,69	102,55%

2.4.1.1 Basisallocatie QBX 2QC010 3670 - Heffingen en administratieve geldboetes met betrekking tot bescherming milieu tegen verontreiniging door meststoffen en nitraten

Het betreft ontvangsten op basis van de toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarisch bronnen. Volgens deze decreten wordt de Mestbank belast met het opleggen en innen van heffingen en administratieve geldboetes. Vanaf productiejaar 2007 worden er enkel nog administratieve geldboetes opgelegd.

In 2024 werden er nieuwe vorderingen gecreëerd voor een nettobedrag van 5.036 k.euro.

Alle openstaande vorderingen eind 2024 worden als dubieus beschouwd. De netto vorderingen uitgeschreven in 2024 worden gecorrigeerd met (een gedeelte van) de ontvangsten en annulaties van de dubieuze vorderingen eind 2023 en met de oninbare bijkomende dubieuze vorderingen vanaf 2024. Deze correctie voor 2024 bedraagt 1.959 k.euro.

Het effectieve gerealiseerde cijfer voor 2024 komt zo uit op 3.077 k.euro, wat neerkomt op een realisatiegraad van 102,55%.

2.5 AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

2.5.1 Begrotingsartikel QDX-2QCGAFA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QDX 2QC011 1620	36.000,00	0,00	0,00%
QDX 2QC018 1611	291.000,00	557.941,68	191,73%
Totaal begrotingsartikel	327.000,00	557.941,68	170,62%

2.5.1.1 Basisallocatie QDX 2QC011 1620 - Ontvangsten uit werking grondenbanken

Het betreft de ontvangsten uit de grondenbankwerking zoals onder meer de vergoedingen uit de pachten.

2.5.1.2 Basisallocatie QDX 2QC018 1611 - Diverse ontvangsten ANB

Op deze basisallocatie worden diverse vorderingen geboekt die niet op andere basisallocaties van de middelenbegroting kunnen aangerekend worden. Het betreft een brede waaier van ontvangsten gaande van opbrengsten uit verkoop van klein materiaal, dat niet meer op het terrein wordt gebruikt tot het terugstorten van onroerende voorheffing, notaris- en hypotheekkosten en andere diverse terugbetalingen.

2.5.2 Begrotingsartikel QDX-2QCGAFA-OP: Ontvangsten Participaties – We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QDX 2QC007 8971	3.061.000,00	13.755.285,26	449,37%
Totaal begrotingsartikel	3.061.000,00	13.755.285,26	449,37%

2.5.2.1 Basisallocatie QDX 2QC007 8914 - Ontvangsten uit kredietverleningen in kader van werking grondenbanken

Op deze basisallocatie wordt bij een overdracht van gronden vanuit de grondenbank de aflossing van de uitstaande kredietverlening op basis van de in het verleden gestorte voorschotten verrekend. De grondoverdrachten 2023 werden pas in 2024 geboekt waardoor er een grote overschrijding werd geregistreerd op deze basisallocatie.

2.6 NV VLAAMSE MILIEUHOLDING

2.6.1 Begrotingsartikel QBX-2QCGAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC003 2820	4.000.000,00	3.800.000,00	95,00%
Totaal begrotingsartikel	<u>4.000.000,00</u>	<u>3.800.000,00</u>	<u>95,00%</u>

2.6.1.1 Basisallocatie QBX 2QC003 2820 - Ontvangsten dividenden NV Vlaamse Milieuholding

In het begrotingsjaar 2024 werd een dividend gevorderd en ontvangen op basisallocatie QBX 2QC003 2820.

2.7 DEPARTEMENT OMGEVING

2.7.1 Begrotingsartikel QBX-2QCGAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC001 1611	355.000,00	243.613,64	68,62%
QBX 2QC014 3810	38.185.000,00	41.772.672,93	109,40%
Totaal begrotingsartikel	38.540.000,00	42.016.286,57	109,02%

2.7.1.1 Basisallocatie QBX 2QC001 1611 - Diverse ontvangsten Leefmilieu

Er werden voor 243 k.euro aan diverse ontvangsten geboekt op deze basisallocatie. Het gaat hier o.a. om correcties en terugvorderingen van subsidies (180 k.euro), rechtsplegingsvergoedingen (57 k.euro), terugbetalingen van te veel betaalde bedrag (11 k.euro), verkopen door de educatieve centra (10 k.euro) en laattijdigheidsboetes m.b.t. overheidsopdrachten (5 k.euro). Er werd ook nog 20 k.euro afgeboekt ten gevolge van een dading.

2.7.1.2 Basisallocatie QBX 2QC014 3810 - Ontvangsten bestuurlijke beboeting in uitvoering van het milieuhandhavingsdecreet en het milieuschadedecreet

Er werd in 2024 een nettobedrag van 7.087 k.euro aan bestuurlijke dwangsommen, boetes en bestuurlijke transacties gevorderd. Voorts werd in 2024 een deel van de eenmalig ontvangst vanuit 3M aangerekend. Het gaat hier om de 100 miljoen euro ter financiering van PFAS-budgetten. Deze 100 miljoen euro wordt ESR-matig uitgesmeerd over verschillende jaren volgens het ritme van de uitgaven op deze PFAS-budgetten. Zo werd er in 2024 een bedrag van 34.685 k.euro aangerekend.

2.8 DAB MINAFONDS

2.8.1 Begrotingsartikel QBX-2QCGAZZ-OG: Overgedragen overschot vorige boekjaren

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC002 0821	161.867.000,00	-	-
Totaal begrotingsartikel	161.867.000,00	-	-

////////////////////////////////////

2.8.1.1 Basisallocatie QBX 2QC002 0821 - Overgedragen overschot vorige boekjaren

De decretale basis van deze ontvangst is terug te vinden onder artikel 3 §11 van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Minafonds. Het initieel ingeschreven bedrag in de begroting 2024 was een raming terwijl het effectieve geconsolideerde saldo 161.867 k.euro bedroeg.

2.8.2 Begrotingsartikel QBX-2QCGAZZ-OI: Ontvangsten interne stromen

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX 2QC013 6611	528.567.000,00	519.925.188,94	98,37%
QBX 2QC015 4610	0,00	13.879,06	-
Totaal begrotingsartikel	528.567.000,00	519.939.068,00	98,37%

2.8.2.1 Basisallocatie QBX 2QC013 6611 - Dotatie DAB Minafonds

De decretale basis voor de dotatie is terug te vinden in artikel 3 §6 van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Minafonds. De dotatie aan het Minafonds bedroeg 519.925 k.euro in het begrotingsjaar 2024.

2.8.2.2 Basisallocatie QBX 2QC015 4610 - Doorstortingen in het kader van overeenkomsten en akkoorden met andere entiteiten van de Vlaamse Overheid

Op deze basisallocatie werd een interne stroom geboekt van 14 k.euro vanuit het Fonds voor Innoveren en Ondernemen en dit m.b.t. het PIO-project 2021.4458, waarbij dit gaat om de betaling van het saldo na oplevering volgens schuldvordering.

////////////////////////////////////

3 VASTLEGGINGEN EN ORDONNANCERINGEN IN 2024

3.1 OVERZICHT GEREALISEERDE VASTLEGGINGEN EN ORDONNANCERINGEN

In onderstaande tabel wordt per begrotingsartikel een overzicht gegeven van de gerealiseerde vastleggingen en ordonnanceringen en dit ten opzichte van de ingeschreven kredieten in de begroting 2024 (na laatste begrotingsaanpassing en laatste kredietherschikking).

Tabel 4: Ingeschreven en gerealiseerde uitgaven in 2024 (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	VAK	VL	%	VEK	ORD	%
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)							
QBX-3QCG2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - EEN ONDERBOUWD BODEMBELEID VIA HERSTEL VAN BODEMDIENSTEN EN BODEMZORG EN VIA HET VERSTANDIG BENUTTEN VAN DE ONDERGROND	1.832.000,00	1.831.000,28	99,95%	1.832.000,00	1.831.000,28	99,95%
QBX-3QCG2EV-IS	INTERNE STROMEN - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	43.453.000,00	43.453.000,00	100,00%	40.773.000,00	40.765.500,84	99,98%
QBX-3QCG2JA-WT	WERKING EN TOELAGEN - DEMATERIALISEREN EN HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN	9.031.000,00	8.839.579,40	97,88%	24.027.000,00	23.343.547,26	97,16%
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)							
QBX-3QCG2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	160.437.000,00	160.374.389,49	99,96%	166.020.000,00	151.419.396,12	91,21%
QBX-3QCG2DW-IS	INTERNE STROMEN - VLAAMSE MILIEU MAATSCHAPPIJ (VMM)	56.000,00	56.000,00	100,00%	56.000,00	56.000,00	100,00%
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)							
QBX-3QCG2DB-WT	WERKING EN TOELAGEN - DE NUTRIENTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET OPPERVLAKE- EN GRONDWATER VERDER VERMINDEREN	0,00	0,00	-	0,00	-181.080,53	-
QBX-3QCG2DY-IS	INTERNE STROMEN - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	18.251.000,00	18.251.000,00	100,00%	21.349.000,00	19.725.420,91	92,40%
QBX-3QCG2FY-IS	INTERNE STROMEN - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	37.967.000,00	37.967.000,00	100,00%	44.654.000,00	40.391.746,29	90,45%
QBX-3QCG2GA-WT	WERKING EN TOELAGEN - EEN SPECIFIEK PLATTELANDSUITDAGINGEN	2.509.000,00	2.508.855,00	99,99%	2.794.000,00	2.611.557,92	93,47%
QBX-3QCG2GY-IS	INTERNE STROMEN - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	1.739.000,00	1.739.000,00	100,00%	1.433.000,00	1.433.000,00	100,00%

QBX-3QCG2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE	13.896.000,00	13.895.135,47	99,99%	14.415.000,00	11.899.414,00	82,55%
QBX-3QCG2NR-IS	INTERNE STROMEN - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSCHADE EN KAPITAALSCHADE	20.000,00	20.000,00	100,00%	275.000,00	0,00	0,00%
QBX-3QCG2NY-IS	INTERNE STROMEN - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	8.338.000,00	8.337.564,45	99,99%	7.100.000,00	5.085.242,46	71,62%
Departement Omgeving							
QBX-3QCG2DC-WT	WERKING EN TOELAGEN - ZORGEN VOOR EEN SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN	158.624.000,00	158.623.895,43	100,00%	170.719.000,00	170.202.895,43	99,70%
QBX-3QCG2DQ-IS	INTERNE STROMEN - EIGEN VERMOGEN DIGITAAL VLAANDEREN (EVDV)	181.000,00	181.000,00	100,00%	181.000,00	181.000,00	100,00%
QBX-3QCG2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WE GAAN VOOR ZUIVERE LUCHT EN ONDERBOUWEN (LOKAAL) LUCHTBELEID VIA INNOVATIEVE MILIEUMONITORING	0,00	0,00	-	9.000,00	0,00	0,00%
QBX-3QCG2NA-WT	WERKING EN TOELAGEN - VIA BIJKOMENDE INSPANNINGEN BRONNEN VAN HINDER AANPAKKEN	179.000,00	136.205,04	76,09%	268.000,00	235.148,32	87,74%
QBX-3QCG2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE	1.557.000,00	1.556.234,23	99,95%	750.000,00	1.316.289,65	175,51%
QBX-3QCG2OA-WT	WERKING EN TOELAGEN - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGS-INSTRUMENTARIUM	2.353.000,00	2.346.411,28	99,72%	2.960.000,00	2.785.298,63	94,10%
QBX-3QCG2OB-WT	WERKING EN TOELAGEN - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID	612.000,00	604.808,00	98,82%	1.016.000,00	822.546,60	80,96%
QBX-3QCG2OC-WT	WERKING EN TOELAGEN - EEN OMGEVINGSBELEID VOOR EN MET BETROKKENHEID VAN BURGER EN MAATSCHAPPIJ, MET HET OOG OP HET VERHOGEN VAN HET MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK	21.212.000,00	21.206.764,48	99,98%	41.006.000,00	40.575.164,02	98,95%
DAB Minafonds							
QBX-3QCG2ZZ-IS	INTERNE STROMEN	35.260.000,00	34.230.000,00	97,08%	34.230.000,00	34.230.000,00	100,00%
QBX-3QCG2ZZ-OV	OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR	-	-	-	102.982.000,00	-	-
Agentschap Natuur en Bos (ANB)							
QDX-3QCG2FA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	194.233.000,00	207.864.637,68	107,02%	190.161.000,00	192.932.550,86	101,46%

QDX-3QCG2FA-PA	PARTICIPATIES - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	8.536.000,00	8.536.000,00	100,00%	8.536.000,00	8.536.000,00	100,00%
QDX-3QCG2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	0,00	0,00	-	4.000.000,00	2.034.795,87	50,87%
TOTAAL UITGAVEN		720.276.000,00	732.558.480,23	101,71%	881.546.000,00	752.232.434,93	85,33%

De netto-realisatiegraad (percentage betalingen ten opzichte van het totale vereffeningskrediet, exclusief het overgedragen saldo) bedraagt 96,62%.

3.2 OPENBARE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

3.2.1 Begrotingsartikel QBX-3QCG2JA-WT: Werking en Toelagen - Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC025 3300	808.000,00	808.000,00	100,00%
QBX 3QC056 5111	6.223.000,00	6.092.848,00	97,91%
QBX 3QC097 3300	2.000.000,00	1.938.731,40	96,94%
QBX 3QC905 5111	0,00	0,00	-
QBX 3QC922 1211	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	9.031.000,00	8.839.579,40	97,88%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC025 3300	808.000,00	808.000,00	100,00%
QBX 3QC056 6321	10.441.000,00	9.099.351,92	87,15%
QBX 3QC097 3300	1.682.000,00	1.274.510,41	75,77%
QBX 3QC905 5111	8.531.000,00	8.530.062,92	99,99%
QBX 3QC922 1211	2.565.000,00	3.631.622,01	141,58%
Totaal begrotingsartikel	24.027.000,00	23.343.547,26	97,16%

3.2.1.1 QBX 3QC025 3300 – Ondersteuning erkende kringloopcentra

Subsidies aan de 31 erkende kringloopcentra worden toegekend op basis van het subsidiebesluit van 20 mei 2005. De subsidie per kringloopcentrum wordt berekend op basis van het aantal kilo hergebruikte goederen (theoretisch hergebruik) en rekening houdend met de grootte en het aantal inwoners dat in het verzorgingsgebied van elk kringloopcentrum ligt. Het vastleggings- en vereffeningskrediet bleef in 2024 ongewijzigd op 808 k.euro.

3.2.1.2 QBX 3QC056 5111 – Ondersteuning preventie, selectieve inzameling (containerparken, ondergrondse containers, diftar-systemen,...) en het bouwen van installaties (groen- en GFT-compostering, sortering grofvuil,...)

Aan lokale overheden wordt financiële steun gegeven voor de uitvoering van het lokale huishoudelijk afvalstoffenbeleid en het asbestafbouwbeleid. Dit kadert in de doelstelling de effectiviteit van het afvalstoffenbeleid te verhogen en het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. De procedures voorzien in dit besluit (ontwerp-, toewijzings- en betalingsfase) en het feit dat de betalingsaanvragen ingediend moeten worden door de lokale overheden via de OVAM geven aanleiding tot een gespreide uitbetaling van de subsidies. Deze middelen dienen voor de subsidies voor investeringen in diftar huis aan huis, diftar containerparken, projecten openbare reinheid, ondergrondse containers en sorteerstraatjes. In 2024 werd 6.092 k.euro aan vastleggingskrediet en 9.099 k.euro aan vereffeningskrediet uitgegeven.

3.2.1.3 QBX 3QC097 3300 – Subsidies in het kader van Circulaire Economie

Voor projecten en subsidies in het kader van Circulaire Economie werd in 2024 1.939 k.euro aan vastleggingskrediet en 1.275 k.euro aan vereffeningskrediet uitgegeven. Hiermee worden initiatieven van bedrijven en organisaties ondersteund voor projecten circulaire economie waarbij in 2024 de focus lag op circulaire economie in de zorgsector.

3.2.1.4 QBX 3QC905 5111 – Relance budget 4 – Circulaire Economie – Asbest (lokale besturen)

In 2024 werd er vanuit de relancemiddelen Vlaamse Veerkracht voor subsidies aan lokale overheden 8.531 k.euro in VEK voorzien in het kader van een versnelde asbestafbouw. Met de verbreding van het bestaande 'Subsidiebesluit lokale besturen' kan het lokaal bestuur een lokaal verankerd asbestafbouwinstrumentarium uitrollen voor de burger en voor het eigen patrimonium. Bijzondere aandacht gaat uit naar gebouwen waarin lokale jeugdverenigingen en jeugdafdelingen van sportverenigingen huizen. Met dit instrumentarium kan het lokale bestuur daarbij zowel ontzorging aan de burger aanbieden bij asbestverwijdering als een financiële ondersteuning op vlak van de asbestmeerkost.

✓ Vlabotex vzw

Op 14 september 2007 is Vlabotex vzw erkend door de Vlaamse Regering als bodemsaneringsorganisatie voor de droogkuissector en dit voor een periode van 30 jaar.

Tot eind juni 2015 konden uitbaters van een droog- of nieuwkuis of eigenaars van een terrein waar in het verleden een nieuw- of droogkuis geëxploiteerd werd, een overeenkomst voor overdracht van de saneringsplicht met Vlabotex sluiten. Na het sluiten van deze overeenkomst onderzoekt en saneert Vlabotex de als historisch te beschouwen bodemverontreiniging met droogkuisproducten voor een forfaitaire jaarlijkse bijdrage gedurende 30 jaar. De Vlaamse overheid geeft jaarlijks ook een subsidie.

In het kader van de erkenning van Vlabotex als bodemsaneringsorganisatie is naar Vlabotex toe het principiële engagement gemaakt van de uitbetaling van 1 euro subsidie voor elke euro ontvangen van de leden in het kader van de gesloten overeenkomsten.

Zo wordt de helft van de kosten voor bodemonderzoeken en -sanering gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

In het door Vlabotex ingediende voorstel van subsidiëringsprogramma voor 2023-2027 (5-jarenbegroting) werd voor 2024 een subsidie voorzien van 1.316 k.euro.

✓ Tersana vzw

Op 21 december 2018 keurde de Vlaamse Regering de erkenning van bodemsaneringsorganisatie voor de sector van de “garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven”, vzw Tersana, goed.

In het bodemdecreet en Vlarebo is voorzien dat de Vlaamse Regering subsidies kan toekennen aan een erkende bodemsaneringsorganisatie voor de gedeeltelijke financiering van de taken en de werkingskosten noodzakelijk om die taken uit te voeren inzake historische bodemverontreiniging die is veroorzaakt door de activiteit waarvoor een erkende bodemsaneringsorganisatie is opgericht. Die bijdrage is maximaal gelijk aan de som van alle bijdragen die de bodemsaneringsorganisatie ontvangen heeft in het kader van de overeenkomsten die gesloten zijn ter uitvoering van het Bodemdecreet.

In 2024 werd een subsidie voorzien van 515 k.euro.

3.2.2.2 QBX 3QC090 5112 - FFEU-projecten “bodemsanering via OVAM (projecten 2007 en 2008)”

Binnen het FFEU 2008 werden voor het project “brownfields voor OVAM” (2008/03) middelen voorzien voor de sanering van de terreinen van Carcoke te Brugge en de sanering van de Balmatt-site te Mol. De voorziene

middelen voor Carcoke zijn volledig opgebruikt voor de geplande aannemingsopdrachten. De sanering van Balmatt is later opgestart dan voorzien, waarbij de voorziene middelen niet volledig zijn opgebruikt. In 2015 zijn de resterende middelen ter waarde van 987.176,97 euro herbestemd naar de opdracht verwijdering en verwerking van gronden die zijn vrijgekomen bij de sanering van het 'Zijdelings Vaartje' voor de sanering van Carcoke te Brugge. In 2017 kwam een restbedrag van 1.403,86 euro vrij en dit encours werd in 2017 ingekanteld in het Minafonds.

3.2.3 Begrotingsartikel QBX-3QCG2EV-IS: Interne Stromen - Openbare Vlaamse Afvalmaatschappij (OVAM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC035 4140	10.953.000,00	10.953.000,00	100,00%
QBX 3QC038 4140	4.149.000,00	4.149.000,00	100,00%
QBX 3QC051 6141	26.351.000,00	26.351.000,00	100,00%
QBX 3QC927 4140	2.000.000,00	2.000.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	43.453.000,00	43.453.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC035 4140	6.370.000,00	7.237.864,43	113,62%
QBX 3QC038 4140	4.373.000,00	4.462.985,86	102,06%
QBX 3QC051 6141	28.030.000,00	27.453.992,41	97,95%
QBX 3QC927 4140	2.000.000,00	1.610.658,14	80,53%
Totaal begrotingsartikel	40.773.000,00	40.765.500,84	99,98%

3.2.3.1 QBX 3QC035 4140 - Dotatie OVAM voor bodemsanering en bodembescherming (onder andere sensibilisering, studies en onderzoeken)

✓ We versterken bodemkwaliteit via bodemzorg

Reeds vervuilde bodems saneren alleen is niet voldoende; ook in de toekomst moeten we voorkomen dat we dezelfde fouten maken. Daarom garanderen we de bodemkwaliteit ook via de nodige bodemzorg. Zo stimuleert de OVAM innovatie, herstel van bodemdiensten en maximaal hergebruik van de bodem. We activeren het bodembewustzijn en zorgen voor een ondersteunend beleidskader zodat iedere stakeholder bodemzorg in de praktijk kan brengen. We dragen zo bij aan gezonde bodems voor een gezonde leefomgeving.

✓ We versterken het circulair landgebruik

Om de bodemdiensten maximaal te behouden of te herstellen en optimaal duurzaam hergebruik van de bodem te realiseren, werken we een kader circulair bodem- en landgebruik uit. Dit omvat onder andere

////////////////////////////////////

gebiedsgericht grondverzet, aanpak restverontreiniging en gebiedswerking. De overheden nemen hierbij hun voorbeeldfunctie op. We werken beleidsvoorstellen uit om bijkomende restverontreiniging te voorkomen en beheren de bestaande restverontreiniging optimaal. Daarnaast inspireren we regio's om binnen hun gebiedswerking bodemzorg en circulariteit vorm te geven door mee aan tafel te schuiven en onze inzichten te delen.

Overheden nemen een voorbeeldrol op inzake het secundair gebruik van bodemmateri len in plaats van primaire delfstoffen. Via de samenwerkingsakkoorden binnen de projectwerking van de 2036-doelstelling stimuleren we de overheden tot het maximaal hergebruik van bodemmateri len. Via onder meer een transparante grondverzetsregeling bij infrastructuurwerken streven we een verhoogde circulaire aanwending van grondstromen na.

De PFAS-problematiek toonde het belang van nieuwe uitdagingen eens te meer aan, zoals diffuse bodemverontreiniging en zorgwekkende stoffen. Meer en meer krijgen we te maken met bodemverontreiniging, zonder duidelijk aanwijsbare bron. Vaak werd die veroorzaakt door allerlei kleinschalige ambachtelijke activiteiten, waarvan de gegevens over de bron of de oorzaak verloren zijn gegaan. We gaan verder de gegevensbronnen van diffuse bodemverontreiniging inventariseren (emissies, ecotoxicologische en humane biomonitoring, meetgegevens ...) en schatten de impact en problematiek in. Een nieuw afwegingskader zal bepalen bij welke niet-genormeerde stoffen de erkend bodemsaneringsdeskundige (eBSD) dan wel de OVAM de verantwoordelijke is voor de (projectspecifieke) toetsingswaarden. Tegelijk garanderen we de kwaliteit en onafhankelijkheid van de eBSD's via een robuust controlesysteem.

De OVAM werkt ook in samenwerking met het beleidsdomein Omgeving, het Agentschap Zorg en Gezondheid en in Europese context een plan van aanpak uit voor de selectie en opvolging van de meest prioritaire 'contaminants of emerging concern'. Dit zijn weinig bekende verontreinigende stoffen in de bodem en het grondwater, waarvan de risico's dus niet helemaal duidelijk zijn. We zorgen ervoor dat de belangrijkste (groepen van) stoffen – zoals de poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) - worden aangepakt via bodembeheer en bodemsaneringspraktijk. Hiertoe bouwen we het EmConsoil platform verder uit met onze partners.

Via Soil+Land Stewardship maken we dat iedereen zorg draagt voor de bodem. We werken in samenspraak met stakeholders en doelgroepen een set toekomstscenario's voor bodemzorg uit en stellen op maat van de doelgroepen een code van goede praktijk op. We inspireren door de bodemzorgers van nu zichtbaar te maken. We zorgen ervoor dat er in bodemzorg aandacht is voor ecosysteemdiensten, (bodem)biodiversiteit en de toe- passing van natuurgebaseerde oplossingen.

- ✓ Digitale ontsluiting bodeminformatie

Sinds het in voege treden van het bodemsaneringsdecreet werden er ongeveer 50.000 gronden onderzocht op de aanwezigheid van mogelijke bodemverontreiniging. Hierbij werd een enorme hoeveelheid aan

bodemdata verzameld. Ook werden een zeer groot aantal percelen bemonsterd in het kader van het grondverzet waarbij bodemdata niet centraal opgeslagen werd. Naast een reactieve aanpak van historische en nieuwe verontreinigingen op perceelsniveau is er een evolutie richting een meer proactieve aanpak van diffuse verontreiniging op regionaal niveau. Hierbij komen ook bodemzorg en een gezonde bodem centraler te staan. De vraag naar een meer gebiedsdekkende aanpak was ook een van de conclusies uit de PFAS-crisis.

Om de grote hoeveelheden bodemdata te kunnen exploreren en om te vormen tot bruikbare bodeminformatie, om deze transparant ter beschikking te kunnen stellen aan burgers en bodemprofessionals, om de bodemkwaliteit in Vlaanderen in kaart te kunnen brengen rekening houdende met nieuwe uitdagingen zoals diffuse bodemverontreiniging en zeer zorgwerkkende stoffen (zoals PFAS) en het beleid hierop af te stemmen, is een grotere "data-focus" nodig. Onderdelen hiervan zijn het centraliseren en beheren van de bodemdata, data-valorisatie en omvorming tot bodeminformatie, verwerking en integratie in instrumenten zoals de bodemverontreinigingsfiche en het bodemattest enz.

3.2.3.2 QBX 3QC038 4140 - Dotatie OVAM voor duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen (onder andere sensibilisering, studies en onderzoeken)

- ✓ Internationale werking duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie

We volgden de ontwikkelingen bij de Europese Commissie met betrekking tot de Europese Green Deal en een breed Actieplan Circulaire Economie op en zetten in op het EU Voorzitterschap en Verdrag van Bazel. Via internationale samenwerking zorgden we voor kennisdeling en kennisopbouw met verschillende regio's en landen.

- ✓ Asbestveilig Vlaanderen

Asbest is een verzamelnaam van in de natuur voorkomende mineralen die tot in de jaren tachtig veelvuldig gebruikt werden in gebouwen, woningen en installaties omdat het sterk, slijtvast, isolerend, brandwerend en goedkoop was. De fijne vezels waaruit asbest bestaat zijn echter zeer gevaarlijk voor de mens wanneer deze in de lucht komen en ingeademd kunnen worden. We schatten in dat over heel Vlaanderen gebouwen en infrastructuur ouder dan 2001 nog zo'n 2,3 miljoen ton aan asbesthoudende toepassingen bevatten. Dit vormt niet enkel een gevaar voor de volksgezondheid, maar is eveneens een obstakel voor de renovaties die nodig zijn om de energie-efficiëntie van gebouwen en woningen te verbeteren en om tot een circulaire bouwpraktijk te komen.

De OVAM voorziet een actief asbestafbouwbeleid. Het doel is om risicovolle asbesthoudende materialen tegen respectievelijk 2034 (de meest risicovolle asbesttoepassingen zoals asbestcement daken en gevelbekleding en niet-hecht- gebonden toepassingen) en 2040 (alle andere asbestproducten in slechte staat) af te bouwen. We voorzien hierbij de nodige ondersteuning voor handhaving. De OVAM heeft zelf

geen toezichtsbevoegdheid voor asbestovertredingen maar ondersteunt de lokale toezichthouders door het aanbieden van asbestopleidingen, het voorzien van leidraden en het voorzien van tweedelijnsondersteuning en -advies.

Vanaf november 2022 informeren we kopers over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning. Dit doen we via asbestattesten. De bedoeling is dat deze attesten verplicht worden om op die manier elke koper te beschermen.

We voeren het actieplan asbestafbouw verder uit met prioriteit voor de meest kwetsbare doelgroepen en met het accent op ontzorging. Sectorprotocollen voor scholen, sociale huisvesting, landbouw en zorgvoorzieningen en subsidies voor asbestprojecten georganiseerd door lokale besturen om asbestafbouw voor burgers veilig, betaalbaar en makkelijker te maken. Binnen de ondersteuning van lokale besturen besteden we bovendien extra aandacht aan jeugd(beweging)infrastructuur. Na evaluatie van de voortgang van het asbestafbouwbeleid in 2023, zetten we onze schouders onder een geactualiseerd actieplan in 2024.

✓ Dematerialiseren en sluiten van materiaalkringlopen

De huidige lineaire economie heeft een negatieve impact op de uitstoot van broeikasgassen en op de grondstoffenvoorraden. De circulaire economie kan een oplossing bieden. Enerzijds gaan we op zoek naar manieren om onze maatschappelijke behoeften in te vullen met minder en efficiënter gebruik van materialen doorheen de hele keten. Anderzijds stimuleren we het sluiten van de productieketen. Dat wil zeggen dat we de waarde van de materialen die zich reeds in de keten bevinden zo min mogelijk verloren laten gaan (bv. door recyclage, hergebruik, etc.).

Ter ondersteuning van het volledige afval en materialenbeleid gebeurt onderzoek om datahiaten op te vullen en nieuwe indicatoren voor afval- en materialenbeleid te ontwikkelen. Voor de MATIS en IMJV-validatie wordt jaarlijks beroep gedaan op externe expertise.

Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardige valorisatie van bouw- en sloopafval.

We stimuleren bij de bouwsector een drastische ommezwaai naar materiaalbewust en veranderingsgericht (ver)bouwen via het preventieprogramma 'Op weg naar Circulair Bouwen'. Het gehele preventieprogramma is ook een belangrijke bouwsteen van de Werkagenda Circulair Bouwen, en is dan ook constant in wisselwerking ermee. Aan de hand van leerlessen en knelpunten gecapteerd uit de diverse initiatieven (proeftuin, call, living labs ...) gaven we verder inhoud aan de Werkagenda Circulair Bouwen van Vlaanderen Circulair. In 2024 werd daarbij prioriteit gegeven aan bouwwerkpaspoort en TOTEM, onderzoek naar afbouw van storende stoffen voor recyclage en hergebruik, optimale samenwerking binnen de bouwketen, communicatie en sensibilisering.

In 2024 werd duidelijk dat de herziening van de EPB-Richtlijn oplegt dat vanaf 2028 de LC-GWP indicator moet berekend worden voor nieuwe gebouwen met een vloeroppervlakte van meer dan 1000m², vanaf 2030 wordt dit uitgebreid naar alle nieuwe gebouwen en komen er wellicht grenswaarden bij. De beleidsnota's Omgeving en Energie schuiven TOTEM naar voor als instrument om aan deze verplichting te voldoen. Er werden een aantal stappen gezet om TOTEM verder klaar te stomen voor dit traject (meer structurele elementen voor grote gebouwen, eerste stappen om af te stemmen met Europese kader, performantietesten van de huidige applicatie, ...). De bibliotheek voor benchmarking van de impact (CO2/totaal) is uitgebreid met niet-residentiële gebouwen. Er zijn nu drie types beschikbaar: scholen, kantoren en retail.

Om de invoering van het nieuwe kader voor bouw- en sloopafval te ondersteunen zijn brochures opgemaakt voor sorteren van bouw- en sloopafval op de werf, nl. een brochure voor afvalstoffenproducenten en een voor IHM. Ook de OVAM-webpagina's van bouw- en sloopafval zijn geactualiseerd. De website bouwensloopafval.be en de oplevering van het VISUM-project werden eveneens gepubliceerd en gecommuniceerd.

De hoeveelheid restafval afkomstig van consumptiegoederen daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling.

Afval vermijden is de beste strategie en daarom besteedt het Lokaal Materialenplan (LMP) hier meer aandacht aan met een hele reeks aan geplande acties. Het plan stelt een doelstelling voorop van nog slechts 100 kg restafval per inwoner tegen 2030. Met deze vernieuwde focus zetten we in 2024 het maatwerk voor de lokale besturen verder via visitaties en samenwerkingsverbanden.

Bijkomend moet het bedrijfsrestafval dalen met 30% tegen 2030 ten opzichte van de periode 2018-2020. We evalueerden afdeling 5.5 uit het Vlarema (controles op bronsortering). Hierbij zijn verschillende knelpunten geformuleerd en aanbevelingen voorgesteld die verder worden uitgewerkt o.a. via VLAREMA 10. Voor de implementatie van Diftar is een afsprakennota met de sector opgesteld en gecommuniceerd naar de betrokken stakeholders.

We voerden in nauwe samenwerking met de betrokken publieke en private trekkers en partners de acties uit van het Actieplan voedselverlies en biomassa(rest)stromen Circulair 2021-2025, o.a. preventie- en valorisatieacties uit in de hele voedselketen. In uitvoering van de Kaderrichtlijn Afval en het Lokaal Materialenplan rolden we de inzameling van bioafval verder uit. We volgden de lokale besturen en intercommunales met en zonder uitstelregeling van nabij op en zorgden voor (financiële) ondersteuning om de nodige inzamel- en verwerkingscapaciteit te creëren. We lanceerden proactief een call om projecten voor het beperken van voedselverlies te ondersteunen. We richtten ons hierbij op lokale besturen en intercommunales, gezien huishoudens de belangrijkste doelgroep zijn in de realisatie van de verwachte, ambitieuze Europese doelstelling voor voedselverlies.

////////////////////////////////////

We volgden de ontwikkelingen in het kader van de nieuwe Verordening Verpakkingen verder op. De PPWR werd eind december 2024 goedgekeurd. Deze voorziet in de invoering van statiegeld bij niet behalen van vooropgestelde inzameldoelstellingen. Het advies over digitaal statiegeld is verwerkt in een masterplan statiegeld, opgemaakt door de IVC. De Green Deal Anders Verpakt liep af medio 2024. Zelfs in het laatste werkjaar zijn er nog enkele nieuwe ondertekenaars bijgekomen. De eindrapportage is gestart en er wordt ingezet op een vervolgtraject. In uitvoering van de SUP richtlijn begeleiden we de evenementensector richting meer herbruikbare recipiënten. Een besluit VR dat het verbod voor petflesjes en blikjes op evenementen uitstelt tot 2030, werd op 20 december definitief goedgekeurd.

Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt.

Producten moeten slimmer worden ontworpen, zodat ze langer meegaan en makkelijker herstelbaar, herbruikbaar en recyclebaar zijn. We haken daarbij in op opportuniteiten die zich op Europees en federaal vlak voordoen. In 2024 organiseerden we ons op de implementatie van de nieuwe EU-verordening voor ecodesign ESPR. Deze voorziet in delegated acts voor verschillende productcategorieën en zal ook een verbod op de vernietiging van onverkochte voorraden textiel invoeren.

We startten de implementatie van de Verordening Batterijen (eerste principiële goedkeuring Vlarema op 20 december 2024) en volgden de werkzaamheden voor een nieuwe Verordening Afgedankte Voertuigen op. In uitvoering van de SUP richtlijn werd de invoering van de UPV Vistuig voorbereid tegen 1 januari 2025. Er werd een akkoord bereikt met de stakeholders (havenbedrijven, VVC, Rederscentrale, visveiling, scheepvaartpolitie, stad Brugge) om het bestaande kostendekkingssysteem te wijzigen zodat elk aanlopend schip financieel bijdraagt.

Samen met private partners en lokale besturen voerden we in 2024 het actieplan Kunststoffen verder uit, met onder meer financiering vanuit het LIFE-project C-MARTLIFE. Focuspunten voor 2024 waren de afzet van kunststofrecyclaten stimuleren, zorgwekkende stoffen en microplastics en pelletverliezen. Voor dat laatste haakten we aan bij het Europese Initiative on Microplastic Pollution en het VN-verdrag tegen plastic vervuiling.

We bespraken met de betrokken stakeholders hoe we de sorteerregels voor een betere recycleerbaarheid van houtafval in de praktijk konden uitrollen. Dit resulteerde in een wetgevend voorstel dat in de loop van 2025 mee zal opgenomen worden in Vlarema 10.

In 2024 heroriënteerden we het Symbioseplatform naar hergebruik in verschillende materiaalketens, met bijzondere aandacht voor biomassareststromen, bouwmaterialen en textiel. In het kader van een Europees project Regiogreentex, werken we mee aan de ontwikkeling van een Waste Wizard voor de textielsector die ook in de symbiosetoepassing van de OVAM kan gebruikt worden.

Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd.

////////////////////////////////////

Een circulaire economie betekent ook dat Vlaanderen zich moet voorbereiden op een gefaseerde afbouw van afvalverbranding. Overeenkomstig het Lokaal Materialenplan en het Vlaams Energie- en Klimaatplan kan de CO2-emissie in de afvalverbrandingssector hierdoor met 25% gereduceerd worden tegen 2030. We ontwikkelden hiervoor een set van criteria. Het afvalaanbod in de regio, de bezettingsgraad van de installatie en het potentieel om de geproduceerde energie maximaal (en zo hoogwaardig mogelijk) af te zetten in de onmiddellijke omgeving van de installatie zijn belangrijke criteria, die reeds in kaart werden gebracht in de Dynamische EnergieAtlas. Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met een aantal nevencriteria, bijv. de ligging t.o.v. de CO2-backbone (of eventuele lokale CCU/CCS mogelijkheden), de mobiliteitsaspecten en de milieu- en energieperformantie van de installatie.

We zetten ook in op de uitvoering van een project rond zorgwekkende stoffen dat nagaat hoe veilige materiaalkringlopen kunnen worden gerealiseerd. Een meetcampagne had als doel het bepalen van zorgwekkende stoffen (POP, REACH) in gerecycleerde materialen die bestaan uit kunststoffen, textiel en/of rubber. Budgettair was het mogelijk om meer monsters te nemen en te laten analyseren dan voorzien. Dit moet resulteren in toetsingskaders voor het beheer van afvalstoffen met zorgwekkende stoffen. In 2024 werd ook een uitgebreid onderbouwingsdocument opgemaakt dat de basis moet vormen voor visietekst rond Zorgwekkende Stoffen in afval en materialen.

We werkten aan een wetgevend voorstel voor de aanpassing van het normenkader voor afvalstoffen die worden gebruikt in of als bodemverbeteraar/ meststof. Daarbij wordt de toetsingswaarde voor PFAS in deze afvalstoffen herzien en meegenomen als norm in dit wetgevend voorstel.

De hoeveelheid zwerfvuil daalt.

We zetten de strijd tegen zwerfvuil verder. In de uitvoering van de EU Richtlijn Single Use Plastics (SUP) willen we via hogervermeld Interregionaal Samenwerkingsakkoord ervoor zorgen dat producenten van de relevante sectoren (verpakkingen, kauwgom, tabak, ballonnen en vochtige doekjes) de zwerfvuilkosten van hun producten dragen. Een dossier voor definitieve goedkeuring is voorbereid.

Mooimakers zal verder inzetten op de zes-pijler aanpak (preventie, communicatie, participatie, omgeving, infrastructuur en handhaving). In 2024 heeft Mooimakers de initiatieven uit het operationeel plan succesvol uitgevoerd. Op het gebied van projecten en coachingtrajecten werden in totaal 31 projecten en 6 coachingtrajecten positief geëvalueerd en opgestart. De vrijwilligersapplicatie kreeg een belangrijke update, met nieuwe functionaliteiten zoals het aanmaken van groepen en opruimevenementen, die vanaf mei beschikbaar waren en via een communicatietraject werden gepromoot. De belevingsscan 'Mijn Mooie Straat' werd gelanceerd tijdens een infosessie in maart. Op communicatief vlak werden de strategie en het werkkader bijgestuurd en voorbereid op toekomstige opdrachten. Drie grote sensibiliserende campagnes werden uitgevoerd: De Lenteschoonmaak eind maart, Karma XL in de zomer, en de handhavingscampagne 'Zware Boete' in september. Deze campagnes gebruikten een mix van kanalen, waaronder radio, sociale

////////////////////////////////////

media en affiches langs gewestwegen. De Week van de Handhaving in oktober mobiliseerde 165 steden en gemeenten, met 520 acties en bijna 2000 deelnemers, en benadrukte het belang van handhaving. Daarnaast is een onderzoek naar daderprofielen uitgevoerd.

✓ OVAM Digitaal

Een kwaliteitsvolle ICT- en informatiestrategie is cruciaal voor een optimale dienstverlening en om het eigen beleid te monitoren. We onderbouwen ons beleid met data en delen onze inzichten met onze stakeholders. Daarnaast gebruiken we de beschikbare technologieën om onze interne werking te stroomlijnen. De documentenopslag wordt gemigreerd naar SharePoint.

Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel (Matis).

We heroriënteren de manier van data-inzameling van afvalstoffen, door te focussen op transparantie, de administratieve lasten te doen dalen en het verzamelen en verwerken van gegevens maximaal te automatiseren. We bouwen hiertoe stapsgewijs het MATIS (materialeninformatiesysteem) uit. Na de ontwikkeling van modules voor het opvragen van gegevens bij lokale besturen, IHM's en verwerkers, zetten we in 2024 in op het ontsluiten van de ingezamelde gegevens naar de betrokkenen en startten we met de automatisatie van de kwaliteitscontrole van de gegevens.

Voor digitale identificatieformulieren lag de focus in 2024 op het beschikken over voldoende systemen die deze digitale formulieren kunnen afleveren en de interoperabiliteit tussen de systemen. Voor de ontwikkeling van de interoperabiliteit tussen goedgekeurde systemen voor het afleveren van digitale identificatieformulieren heeft de OVAM een interoperabiliteitsplatform (IOP) ontwikkeld dat de identificatieformulieren ontvangt en doorgeeft aan andere betrokken goedgekeurde systemen. Dit platform kan ook gebruikt worden om de identificatieformulieren door te geven aan het dataplatform van de OVAM. De wettelijke verankering van het IOP zal begin 2025 via een ministerieel besluit verzekerd worden.

Verder ontwikkelen we indicatoren voor verschillende thema's als bouw, productketens, voeding en mobiliteit in het kader van circulaire economie, en we bundelen deze in een CE-monitor. Daaraan kunnen we doelstellingen koppelen, waarmee we beleidsmaatregelen kunnen evalueren en externen kunnen informeren en sensibiliseren.

De OVAM ontsluit haar afval- en materialeninformatie digitaal.

Via de digitale ontsluiting van data en ontwikkeling van tools ondersteunen en sensibiliseren we burgers, lokale besturen en bedrijven. Denk maar aan het asbestattest, Cirkeltips, de benchmarktool voor lokale besturen en het Vlaams Symbioseplatform.

Onze dossierbehandeling loopt digitaal tegen 2024.

Deze legislatuur maken we werk van de digitalisering van onze advisering bij omgevingsvergunningen, afleveren van kennisgevingen voor grensoverschrijdend transport van afvalstoffen, beheer van ambtshalve opdrachten, beheer van het grondinformatieregister en informatiebeheer in het algemeen.

✓ Communicatiestrategie 2020-2025

Communicatie is een belangrijk onderdeel van het functioneren van onze organisatie, om de maatschappelijke meerwaarde van OVAM voor Vlaanderen te maximaliseren. Dit doen we op de volgende manier:

- We maakten onze dienstverlening bekend (tools, producten, richtlijnen, sorteerboodschappen, ...) zodat we iedereen bereiken die er baat bij heeft.
- Onze communicatie zorgde daarnaast voor het informeren van burgers, bedrijven en andere organisaties om deze te sensibiliseren voor onze kernthema's.
- Voor de thema's zoals selectieve inzameling van bedrijfsafval, het vermijden van voedselverlies, hergebruik en veilig omgaan met asbest motiveerden we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.

3.2.3.3 QBX 3QC051 6141 – Dotatie OVAM voor investeringsuitgaven (o.a. aan BBF) met betrekking tot ambtshalve bodemsaneringen, de verwijdering van afvalstoffen en aanpak brownfields

- We garanderen bodemkwaliteit via bodemsanering

Een minimale bodemkwaliteit is essentieel voor goed functionerende kringlopen van water en voedingsstoffen, een aangename leefomgeving en een gezonde voeding. Het is een kritische succesfactor om een circulaire economie mogelijk te maken en de gevolgen van de klimaatverandering mee op te vangen. Hiervoor stimuleren we het verder herstel van verontreinigde bodems, in de eerste plaats bij particulieren, oude bedrijfslocaties en stortplaatsen.

Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opgestart waar nodig.

De OVAM wil dat tegen 2036 elke risicogrond in Vlaanderen is onderzocht en waar nodig de sanering van historische verontreinigingen is opgestart. Dat doen we door een overkoepelende coördinatie, op basis van een prioriteringsmodel. We wensen tegen 2028 alle oriënterende bodemonderzoeken uit te laten voeren en stimuleren verder bodemonderzoek- en sanering. De OVAM voorziet deelprogramma's op maat voor specifieke doelgroepen. Zo stimuleren en ondersteunen we bedrijven in de sanering van het historisch passief op bedrijfslocaties. We stimuleren ook de fondsen Bofas vzw, Vlabotex vzw en Tersana vzw bij de

////////////////////////////////////

uitvoering van onderzoeken en saneringen in hun sector. Ten tweede ontzorgen we (boven)lokale besturen en publieke instellingen via oplossingstrajecten en een aanpak op maat voor prioritaire gemeenten, bijvoorbeeld via samenwerkingsverbanden. We stimuleren collega-overheden om hun risicogronden tijdig te onderzoeken en/of te saneren. Tot slot ontzorgen we de burger door zelf site-onderzoeken uit te voeren. Voor alle doelgroepen waar de huidige eigenaar vrijgesteld is, zorgt de OVAM met haar ambtshalve optreden voor oplossingen voor mensen, verenigingen, bedrijven of besturen. Scholen krijgen als prioritaire doelgroep nog bijzondere aandacht in een apart project waarbij we werken met sectorprotocollen.

We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling.

We herontwikkelen brown- en blackfields en stortplaatsen in het kader van circulair ruimtegebruik. Zulke gronden zijn zodanig vervuild dat het niet rendabel is op korte termijn om deze te saneren en opnieuw te benutten. De markt heeft daarom een duwtje in de rug nodig van de overheid zodat we er op langere termijn wel de vruchten van kunnen plukken. Samen met lokale en bovenlokale besturen en andere partners gaan we op zoek naar terreinen waar verplichtingen nodig zijn in het kader van het bodemdecreet (bv. een bodemsanering). Daar kunnen we dan tegelijk een maatschappelijke meerwaarde creëren rond duurzaam gebruik met aandacht voor circulariteit en bodemzorg. We bieden daarbij oplossingen op maat om de partners te ondersteunen.

Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen, in het bijzonder bebouwing en natuurontwikkeling.

Stortplaatsen kunnen een waardevolle voorraad zijn aan materialen, energie en land. Momenteel is de ruimte die stortplaatsen innemen vaak onderbenut, terwijl maatschappelijke noden als bebossing, natuurontwikkeling en CO2-captatie met ruimtegebrek kampen. In overleg met de lokale besturen werden locaties geselecteerd die in aanmerking komen voor de uitvoering van een oriënterend bodemonderzoek in kader van bebossing of natuur(her)ontwikkeling. Ook i.s.m. overheidsagentschappen, provincies, wordt gekeken naar mogelijkheden voor duurzame herontwikkeling van stortplaatsen (energie, waterberging, ...). In ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen gaan we vanaf nu systematisch na of de locatie onderbenut is qua landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer.

We voorkomen maximaal nieuwe bodemverontreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu.

We handhaven de eerste periodieke onderzoeksplicht waarbij elke risico-inrichting met een laattijdig rapport wordt ingelicht en actief opgevolgd. Daar waar bij een incident bodemverontreiniging ontstaat, volgen we deze schadegevallen snel en van nabij op. Daarnaast stimuleerden we de werking van Promaz vzw, een fonds voor de sanering van bodemverontreiniging veroorzaakt door het gebruik van stookolietanks voor verwarmingsdoeleinden.

- Asbestveilig Vlaanderen

Asbest is een verzamelnaam van in de natuur voorkomende mineralen die tot in de jaren tachtig veelvuldig gebruikt werden in gebouwen, woningen en installaties omdat het sterk, slijtvast, isolerend, brandwerend en goedkoop was. De fijne vezels waaruit asbest bestaat zijn echter zeer gevaarlijk voor de mens wanneer deze in de lucht komen en ingeademd kunnen worden. Over heel Vlaanderen zouden gebouwen en infrastructuur ouder dan 2001 nog zo'n 2,3 miljoen ton aan asbesthoudende toepassingen bevatten. Dit vormt niet enkel een gevaar voor de volksgezondheid, maar is eveneens een obstakel voor de renovaties die nodig zijn om de energie-efficiëntie van gebouwen en woningen te verbeteren en om tot een circulaire bouwpraktijk te komen. Bovendien is er potentieel om door de sloop van asbesthoudende gebouwen in buitengebieden nieuwe ruimte vrij te maken.

De OVAM voorziet een actief asbestafbouwbeleid. Het doel is om risicovolle asbesthoudende materialen tegen respectievelijk 2034 (de meest risicovolle asbesttoepassingen zoals asbestcement daken en gevelbekleding en niet-hecht- gebonden toepassingen) en 2040 (alle andere asbestproducten in slechte staat) af te bouwen.

We voeren het actieplan asbestafbouw verder uit met prioriteit voor de meest kwetsbare doelgroepen en met het accent op ontzorging: voor scholen, sociale huisvesting, landbouw en zorginstellingen voeren we bestaande sectorprotocollen uit en hernieuwen andere.

3.2.3.4 QBX 3QC927 4140 - Dotatie OVAM voor investeringsuitgaven (o.a. aan BBF) met betrekking tot ambtshalve bodemsaneringen, de verwijdering van afvalstoffen en aanpak brownfields

- Transitie naar een circulaire economie in Vlaanderen

De overgang van een lineaire naar een circulaire economie komt tegemoet aan een aantal uitdagingen: zo veel mogelijk natuurlijk kapitaal behouden en herstellen, bijdragen aan een oplossing voor de klimaatverandering, bedrijven een duurzame toekomst geven, mee werkgelegenheid creëren en de strijd tegen sociale ongelijkheid aangaan.

Het biedt onze bedrijven kansen om te innoveren: door nieuwe ondernemingsmodellen, nieuwe producten die beter recycleerbaar, herbruikbaar en herstelbaar zijn en nieuwe partnerschappen onder meer voor uitwisseling van grondstoffen en energie... Op die manier kunnen de bedrijven beter inspelen op de behoeften van zowel hun klanten als de maatschappij en kunnen ze het verschil maken met (buitenlandse) concurrenten.

Vlaanderen Circulair is een breed partnerschap dat bestaat uit relevante Vlaamse overheidsinstanties, beroepsfederaties, verenigingen, steden en gemeenten, burgers en kennisinstellingen. We staan voor de uitdaging om de lessen die dit partnerschap vorige legislatuur leerde door onderzoek en experiment, te

////////////////////////////////////

verankeren in het beleid met nieuwe businessmodellen en economische kansen. De in 2021 opgestarte werking via de thematische Werkagenda's circulair bouwen, chemie & kunststoffen, waterkringlopen, de bio-economie, de voedselketen en de maakindustrie wordt verdergezet.

Naast deze thematische acties hebben we zeven transversale hefboomen geïdentificeerd die over de thema's heen cruciaal zijn voor de transitie Circulaire Economie, en waar aparte werkgroepen concrete initiatieven voor zullen nemen in wisselwerking met de Werkagenda's:

- Via beleidsinstrumenten verankeren we inzichten en verhelpen we knelpunten in de wet- en regelgeving.
- Op Vlaams niveau gebruiken we circulaire overheidsaankopen om bijvoorbeeld producten met recyclaten te stimuleren.
- Het Steunpunt Circulaire Economie doet onderzoek naar onder meer indicatoren en sociaaleconomische effecten van circulaire economie.
- Actieve communicatie zal het draagvlak voor de circulaire economie verbreden.
- We stuwen innovatie & ondernemen in de richting van circulaire praktijken.
- Onder de hefboom financiering valt het aanmoedigen van investeringen en mobiliseren van Europese middelen.
- We zorgen ervoor dat de jobs en skills van de nabije toekomst aangepast zijn aan de circulaire realiteit.

De OVAM neemt haar engagement op in elk aspect van deze constellatie via de Stuurgroep, het team Vlaanderen Circulair, de centrale Projectgroep, de Kompasgroep en de Werkagenda's. Meer specifiek zal ze optreden als trekker van zowel de Werkagenda Circulair Bouwen als de Werkagenda Kunststoffen & Chemie. In de overige vier speelt ze eveneens een prominente rol voor wat betreft het materialenluik, door deel te nemen aan de respectievelijke kerngroepen, visiebepalingen en rollende programma's.

3.3 VLAAMSE MILIEU MAATSCHAPPIJ

3.3.1 Begrotingsartikel QBX-3QCG2DA-WT: Werking en Toelagen - Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC000 6321	0,00	0,00	-
QBX 3QC053 7320	1.781.000,00	1.781.939,02	100,05%
QBX 3QC054 6321	121.221.000,00	121.220.778,84	100,00%
QBX 3QC093 7320	15.616.000,00	15.594.353,67	99,86%
QBX 3QC910 6321	0,00	0,06	-
QBX 3QC915 7320	0,00	0,01	-
QBX 3QC925 6321	0,00	0,00	-

QBX 3QC935 7112	3.000.000,00	2.990.121,53	99,67%
QBX 3QC936 7320	1.980.000,00	1.979.198,09	99,96%
QBX 3QC937 7320	7.972.000,00	7.971.820,78	100,00%
QBX 3QC938 1211	1.622.000,00	1.621.954,41	100,00%
QBX 3QC939 6321	0,00	0,00	-
QBX 3QC956 6321	0,00	0,00	-
QBX 3QC957 7320	619.000,00	614.289,28	99,24%
QBX 3QC966 7320	6.377.000,00	6.350.933,80	99,59%
QBX 3QC969 6321	249.000,00	249.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	160.437.000,00	160.374.389,49	99,96%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC000 6321	768.000,00	767.749,96	99,97%
QBX 3QC053 7320	3.992.000,00	2.606.959,04	65,30%
QBX 3QC054 6321	113.040.000,00	109.782.292,01	97,12%
QBX 3QC093 7320	18.048.000,00	9.814.548,21	54,38%
QBX 3QC910 6321	9.138.000,00	9.233.933,34	101,05%
QBX 3QC915 7320	5.355.000,00	5.709.527,75	106,62%
QBX 3QC925 6321	1.068.000,00	1.306.166,41	122,30%
QBX 3QC935 7112	5.500.000,00	4.985.745,28	90,65%
QBX 3QC936 7320	2.551.000,00	2.550.528,02	99,98%
QBX 3QC937 7320	1.600.000,00	704.231,16	44,01%
QBX 3QC938 1211	150.000,00	46.946,79	31,30%
QBX 3QC939 6321	2.608.000,00	2.607.015,00	99,96%
QBX 3QC956 6321	28.000,00	23.204,79	82,87%
QBX 3QC957 7320	1.000.000,00	192.653,11	19,27%
QBX 3QC966 7320	1.049.000,00	1.048.055,25	99,91%
QBX 3QC969 6321	125.000,00	39.840,00	31,87%
Totaal begrotingsartikel	166.020.000,00	151.419.396,12	91,21%

3.3.1.1 QBX 3QC000 6321 - Ondersteuning van projecten in kader van waterhergebruik en voorkoming van droogte

In het kader van het Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021 en de Blue Deal zijn in 2019 en 2020 voor 10.000 k.euro aan subsidiedossiers vastgelegd. Deze zijn momenteel in uitvoering.

De dossiers Proeftuinen Droogte beogen het inperken van de gevolgen van droogteperiodes door het stimuleren van strategische watervoorraden, het optimaal (her)gebruik van beschikbaar water,... Deze projecten zijn in uitvoering. Voor de in 2019 en 2020 vastgelegde projecten bedraagt de VEK-aanrekening 2024 768 k.euro.

////////////////////////////////////

3.3.1.2 QBX 3QC053 7320 – Groen-blauwe netwerken

De Vlaamse Regering verhoogt de inspanningen in de strijd tegen droogte en waterschaarste. Ze zet hierop in met de Blue Deal. Eén van de maatregelen is om water langer tegen te houden en meer te laten infiltreren. Dat kan onder andere door waterlopen terug meer te laten meanderen, waterpeilen in de valleigebieden terug te verhogen door peilen gericht te sturen en meer ruimte voor water te creëren. De realisatie van deze maatregel is vaak niet éénvoudig gelet op de sterke versnippering van de ruimte in Vlaanderen waarbij natuur-, bos- en landbouwgebieden naast elkaar voorkomen en vraagt daarom een nauwe samenwerking met de beheerders van de open ruimte. Hiertoe werd in 2020 via een éénmalige budgetinjectie ongeveer 21,5 miljoen euro voorzien voor vastlegging van projecten voor het versterken van groen- blauwe netwerken door gebiedsgerichte samenwerking.

In 2024 werd initieel geen VAK voorzien doch een herverdeling van 1.781 k.euro was binnen het artikel noodzakelijk, wat grotendeels werd benut om een door de Vlaamse Regering goedgekeurde dading bij het dossier het openleggen van de Woluwe in het kader van de werken van AWW te kunnen financieren. In 2024 werd 2.607 k.euro VEK benut voor de vereffening van verschillende dossiers die nog volop in uitvoering zijn.

3.3.1.3 QBX 3QC054 6321 – Investeringsbijdragen aan gemeenten voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen, kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties en private waterzuiveringsinstallaties

In 2024 werd voor 121.221 k.euro aan subsidies voor 158 gemeentelijke rioleringsprojecten en 34 IBA-projecten (Individuele Behandelingsinstallatie voor Afvalwater) vastgelegd. De begunstigden van deze toelagen zijn gemeentebesturen, intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, die gemeentelijke rioleringsprojecten voor uitvoering overgenomen hebben en het rioolbeheer voor de betrokken gemeenten uitvoeren. Zowel aanleg als heraanleg van rioleringen als afkoppelingsprojecten kwamen aan bod. Door het toekennen van deze subsidies stimuleert het Vlaams Gewest de uitbouw en optimalisatie van het gemeentelijke rioleringsnet en de sanering van ongezuiverde lozingen.

Daarnaast werd in 2024 109.782 k.euro aangerekend op het vereffeningskrediet. Dit betreft een aanrekening op basis van de uitvoeringstermijn van de lopende rioleringsprojecten. Er werd voor 171.167 k.euro aan subsidies effectief uitbetaald voor 34 IBA-projecten en 393 gemeentelijke rioleringsprojecten.

3.3.1.4 QBX 3QC093 7320 – Uitvoering van maatregelenprogramma's in het kader van stroomgebied-beheerplannen

Op 1 juli 2022 legde de Vlaamse Regering de prioriteiten vast voor bijkomende investeringen richting gezonde waterlopen via de conceptnota de Grote Stroomversnelling. “Levend Water” vormt hierin een belangrijk onderdeel samen met de aan Aquafin opgedragen investeringsprojecten. Het programma “Levend Water” stelt een planmatige en structurele aanpak van waterlopen voorop, voornamelijk gericht op herstel

Voor een aantal in het verleden opgedragen projecten (2023 en vroeger) werden ook verrekeningen en bijaktes opgemaakt (Brugse Polders, Dijle-Zenne, Maasbekken). Tot slot werden ook een aantal grondwatermodelleringen vastgelegd en opgestart.

De vereffeningen 2024 voor de SGBP bedragen 9.815 k.euro en zijn lager uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender t.o.v. de ramingen bij de BO2024/BA2024.

3.3.1.5 QBX 3QC910 6321 – Relance budget 32 – Innovatieve projecten circulair watergebruik en uitrol slimme meetnetten

De vereffening van de dossiers gefinancierd met relancemiddelen 2021 en 2022 voor de Vlaamse Veerkracht-maatregel 32 “Innovatieve projecten circulair watergebruik en uitrol slimme meetnetten” bedraagt 9.234 k.euro.

3.3.1.6 QBX 3QC915 7320 – Relance budget 35 – Groenblauwe infrastructuur – waterlopen

Met relancemiddelen voor de Vlaamse Veerkracht-maatregel 35 “Groenblauwe infrastructuur - waterlopen” werden in 2021 en 2022 voor een totaalbedrag van 30.951 k.euro aan dossiers vastgelegd.

In 2024 werd 5.710 k.euro VEK benut voor verschillende dossiers die volop in uitvoering zijn waaronder de EM-installaties aan de Grote Steunbeer te Diest, het openleggen van de Kerkebeek in het park Ten Boomgaarde te Brugge, de herinrichting van de Ledebeek in Lochristi en de natuurvriendelijke inrichting van de oevers van de Vrouwvliet.

3.3.1.7 QBX 3QC925 6321 – Relance Budget 34 – Vlaggenschipprojecten natuurgebaseerde oplossingen

Met relancemiddelen voor de Vlaamse Veerkracht-maatregel 34 “Vlaggenschipprojecten Natuurgebaseerde oplossingen” werden er in 2022 drie projecten vastgelegd voor een totaalbedrag van 4.663 k.euro.

Deze dossiers zijn volop in uitvoering en in 2024 is er een VEK-benutting van 1.306 k.euro.

3.3.1.8 QBX – 3QC935 7112 – VAP Budget 3 – Aankopen woningen in overstromingsgevoelige valleien

In 2024 werd in het kader van VAP 3 “Aankopen woningen in overstromingsgevoelige valleien” 2.990 k.euro VAK en 4.986 k.euro VEK benut voor de verwerving van gronden en woningen o.a. in Kortemark, Lebbeke, Diksmuide, Ternat, Geel, Herk de Stad, Nederzwalm, Moelingen, Deerlijk en Alken.

Om de potenties van open ruimte gebied optimaal te kunnen benutten, is het soms noodzakelijk geïsoleerde woningen af te breken, gronden aan te schaffen om een kwaliteitsvolle heraanleg van waterlopen (incl. hermeandering, oeverstroken, ...) mogelijk te maken of historische obstakels (bijvoorbeeld vergunde overwelvingen) weg te werken. Een actief aankoopbeleid is hierbij noodzakelijk.

3.3.1.9 QBX 3QC936 7320 – VAP Budget 6 – Investerings waterbeheer kernen

In stedelijke omgeving geven we ruimte voor water door het terug openleggen van waterlopen, met toenemende waterbeleving, waterberging en groenblauwe inrichting.

In 2024 werd in het kader van VAP 6 “Investerings waterbeheer kernen” 1.979 k.euro VAK benut voor de vastlegging van verrekeringen en voor de openlegging van de Gaverbeek langs de Zuiderlaan in Waregem en 2.551 k.euro VEK benut, grotendeels voor het dossier de Openlegging en omgevingsaanleg van de Grote Gete op het plein 't Schip in Tienen, dat volop in uitvoering is.

3.3.1.10 QBX 3QC937 7320 – VAP Budget 7 – Investerings waterbeheer open ruimten

Langs de door VMM beheerde waterlopen worden integrale projecten opgezet met aandacht voor waterkwaliteit, -kwantiteit en ecologie om de weerbaarheid van ons watersysteem tegen de klimaatverandering te verhogen en het watersysteem te herstellen. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar het herstel en de inzet van open ruimte in valleigebieden om zo de schade aan bebouwing bij extreme neerslag te beperken.

In 2024 werd in het kader van het VAP 7 “Investerings waterbeheer open ruimten” 7.972 k.euro VAK benut voor de vastlegging van o.a. enkele grote dossiers zoals de herinrichting Alken Valley met openlegging Grote en Kleine Herk, de openlegging van de Heulebeek in Gullegem en de inrichtingswerken langs de Kleine Zenne in Lembeek. Er werd 704 k.euro VEK benut voor de aanleg van de fiets- en voetgangersbrug aan de Grote Steunbeer in Diest, een project dat volop in uitvoering is.

3.3.1.11 QBX 3QC938 1211 – VAP Budget 8 – Onderbouwing en uitwerking peilbesluiten

De Vlaamse Regering keurde in 2023 het besluit goed dat de opmaak van peilbesluiten regelt. In het najaar van 2023 werd door de minister van Omgeving een lijst vastgelegd met de gebieden waarvoor prioritair een peilbesluit moet worden opgesteld.

In het kader van VAP 8 “Onderbouwing en uitwerking peilbesluiten” werd in 2024 1.622 k.euro VAK en 50 k.euro VEK benut voor de opmaak van peilbesluiten voor verschillende prioritair gebieden en het leveren en plaatsen van IoT peilmeetmodules voor oppervlaktewater en oppervlakkig grondwater.

////////////////////////////////////

3.3.1.12 QBX 3QC939 6321 – VAP Budget 20 - Subsidiecall circulair watergebruik

In het kader van de uitvoering van het Vlaams Adaptatieplan en de Blue Deal zijn eind 2023 in het kader van de oproep Circulair Water voor 10.000 k.euro aan subsidiedossiers goedgekeurd. 11 projecten werden geselecteerd en zullen in de toekomst meer water circulair gebruiken en minder water verbruiken. Ze verlagen zo de druk op ons kostbare grond- en oppervlaktewater en maken Vlaanderen weerbaarder tegen droogte en waterschaarste.

Op het VEK 2024 werd in overeenkomst met het subsidiereglement voor 10 van de 11 projecten een eerste schijf (30% van het subsidiebedrag) aangerekend voor een bedrag van 2.607 k.euro.

3.3.1.13 QBX 3QC956 6321 – Bijkomende reguliere middelen voor Relance Budget 32 – Innovatieve projecten circulair watergebruik en uitrol slimme meetnetten

De vereffening van prijsherzieningen en meerwerken, vastgelegd in 2023, van dossiers gefinancierd met relancemiddelen 2021 en 2022 voor de Vlaamse Veerkracht-maatregel 32 “Innovatieve projecten circulair watergebruik en uitrol slimme meetnetten” bedraagt 23 k.euro.

3.3.1.14 QBX 3QC957 7320 – Bijkomende reguliere middelen voor Relance Budget 35 – Groenblauwe infrastructuur - Waterlopen

In 2024 werd hiervoor initieel geen VAK-budget voorzien en dus was een herverdeling binnen het artikel noodzakelijk.

Voor prijsherzieningen en meerwerken diende er in 2024 bijkomend 614 k.euro te worden vastgelegd. De vereffening van prijsherzieningen en meerwerken, vastgelegd in 2023, van dossiers gefinancierd met relancemiddelen 2021 en 2022 voor de Vlaamse Veerkracht-maatregel 35 “Groenblauwe infrastructuur - Waterlopen” bedraagt 193 k.euro.

3.3.1.15 QBX 3QC966 7320 - VAP Budget 39 - T.OP Dender (Departement OMG)

De Dendervallei kent belangrijke uitdagingen op vlak van demografie, economie, mobiliteit, open ruimte en klimaat. Deze vergen een geïntegreerde aanpak en gebiedsgerichte samenwerking tussen Vlaamse, provinciale en lokale actoren. Via het Territoriaal Ontwikkelingsprogramma (T.OP) Dender maken de Vlaamse overheid en de Provincie Oost-Vlaanderen deze samenwerking mogelijk met als doel uitvoering op het terrein versnellen. VMM werkt mee aan de uitvoering van het actieprogramma met projecten ter uitvoering op korte en lange termijn.

3.3.1.16 QBX 3QC969 6321 – VAP Budget 42 – Ondersteuning maatschappelijke initiatieven rond water

3.3.2 Begrotingsartikel QBX-3QCG2DW-IS: Interne Stroomen - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC036 4140	56.000,00	56.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	56.000,00	56.000,00	100,00%

Via dit artikel ontvangt de VMM een aanvullende toelage vanuit de DAB Minafonds ter financiering van de terugbetalingen sociale vrijstellingen, moratoriumintresten, rechtsplegingsvergoedingen en gearchiveerde ontvangsten in het kader van milieueffingen met betrekking tot oppervlaktewateren en grondwaterbeheer.

3.3.3 Begrotingsartikel QBX-3QCG2DC-WT: Werking en Toelagen – Zorgen voor een sluitende financiering van het waterbeleid – Overdracht aan de openbare waterdistributienetwerken

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC044 3131	158.624.000,00	158.623.895,43	100,00%
QBX 3QC934 3131	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	158.624.000,00	158.623.895,43	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC044 3131	168.219.000,00	167.702.895,43	99,69%
QBX 3QC934 3131	2.500.000,00	2.500.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	170.719.000,00	170.202.895,43	99,70%

3.3.3.1 QBX 3QC044 3131 - Bijdragen aan Openbare Waterdistributienetwerken

De waterbedrijven ontvangen vanuit de DAB Minafonds een algemene werkingstoelage om hun bovengemeentelijke saneringsverplichting te kunnen naleven. De berekeningswijze en andere bepalingen omtrent de vastlegging van de werkingstoelage is vastgelegd in het BVR van 18 maart 2016 houdende de algemene werkingstoelage aan de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk. Nadat bij de begrotingsopmaak 2024 een bedrag van 169.042 k.euro werd vastgelegd, werd dit bedrag bij de begrotingsaanpassing verlaagd tot 159.140 k.euro omwille van een bijkomende verrekening van een kost uit 2021. Er werd in 2024 via MB een budget van 516 k.euro VAK herverdeeld naar artikel QBX-3QCG2DA-WT voor investeringen waterbeheer (VAP 6). Er werd in de loop van 2022 via een beslissing van de Vlaamse Regering 30.675 k.euro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de bouw van een slibmonoverwerker. De vereffeningen bij Aquafin via dit uitgavenartikel gebeuren in de periode 2023-2026. Als gevolg van deze financiering zal deze kost voor de slibmonoverwerkingsinstallatie niet doorgerekend worden in de drinkwaterfactuur van de eindgebruiker. Voor het jaar 2024 resulteerde dit in 9.079 k.euro VEK.

3.3.3.2 QBX 3QC934 3131 – Relance budget 30 – Hergebruik van restwater

Via dit artikel werd in 2022 ook de Relance-maatregel VV30 “Hergebruik van restwater” gefinancierd voor 5.000 k.euro. Voor 2024 is er voor deze Relance-maatregel een benutting van 2.500 k.euro.

3.4 VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

3.4.1 Begrotingsartikel QBX-3QCG2DB-WT: Werking en Toelagen - De nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlakte- en grondwater verder verminderen

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC074 3132	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	0,00	0,00	-

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC074 3132	0,00	-181.080,53	-
Totaal begrotingsartikel	0,00	-181.080,53	-

3.4.1.1 QBX 3QC074 3132 - Ondersteuning in het kader van flankerende maatregelen MAP (aan praktijkcentra, watergroeperingen en andere actoren)

Vanaf dit artikel werden de middelen voorzien in het kader van flankerende maatregelen voor MAP6. Er werd in 2024 wegens uiteindelijk minder betaald dan vastgelegd een correctie doorgevoerd op reeds in het verleden aangerekend VEK van -181 k.euro.

3.4.2 Begrotingsartikel QBX-3QCG2GA-WT: Werking en Toelagen - Een specifiek plattelandsbeleid voor plattelandsuitdagingen

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC027 3300	2.509.000,00	2.508.855,00	99,99%
QBX 3QC086 3300	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	2.509.000,00	2.508.855,00	99,99%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC027 3300	2.294.000,00	1.850.883,73	80,68%
QBX 3QC086 3300	500.000,00	760.674,19	152,13%
Totaal begrotingsartikel	2.794.000,00	2.611.557,92	93,47%

3.4.2.1 QBX 3QC027 3300 - Cofinanciering Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leadergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen

Het Vlaams GLB Strategisch Plan (GLB SP) werd goedgekeurd door de Europese Commissie op 5 december 2022 en door de Vlaamse Regering bekrachtigd op 17 maart 2023. LEADER is een maatregel uit het GLB SP

////////////////////////////////////

die elke lidstaat verplicht moet implementeren en toepassen, in uitvoering van artikel 92 van EU-verordening 2021/2115.

De Vlaamse Landmaatschappij treedt op als beheersdienst voor de maatregel LEADER. Met deze basisallocatie worden er middelen voorzien voor de uitvoering van de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) van LEADER. De LOS werd ingediend door een lokale actiegroep (LAG), zij hebben de opmaak van de LOS opgemaakt en zorgen voor de uitvoering van de lokale ontwikkelingsstrategieën. De middelen die werden vastgelegd zijn voorzien voor de projecten die de LAG goedkeurt (= uitvoering van de LOS).

De financiering van LEADER gebeurt gezamenlijk door Europa, Vlaanderen en de vijf provincies vanuit het ELFPO. Europa financiert 43% vanuit het ELFPO, Vlaanderen en de vijf provincies vullen dit elk met 28,5% aan. Het budget werd zo goed als volledig vastgelegd.

Voor wat betreft het VEK wordt er met deze basisallocatie Vlaamse cofinanciering aan PDPO-projecten verstrekt die uitvoering geven aan de plattelandsmaatregelen 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen', 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking', 'Plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving' en 'Leader'. Deze projecten werden in het verleden goedgekeurd, maar zijn nu in uitvoering. Ook de eerste projecten die door de LAG werden goedgekeurd zijn in uitvoering gegaan (= realisatie van de LOS). Daarnaast wordt hiermee ook de technische bijstand van de provincies en de werking van de Plaatselijke Leadergroepen en lokale Actiegroepen ondersteund. Aan deze subsidies zijn ook Europese en provinciale subsidies gekoppeld. Een project loopt ongeveer drie jaar en kan halfjaarlijks een declaratie indienen. De middelen werden vanuit het Minafonds wel naar het betaalorgaan bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij gestort, maar nog niet naar de begunstigde. Het is heel moeilijk in te schatten hoeveel de begunstigden zullen declareren en hoeveel de beheersdienst VLM dan zal kunnen uitbetalen. Daardoor is de VEK-realisatie van QBX 3QC027 3300 81% gerealiseerd.

3.4.2.2 QBX 3QC086 3300 – Subsidies Platteland Plus vzw en overheden

Er zijn geen oproepen meer in het kader van Platteland Plus en bijgevolg worden er ook geen middelen meer vastgelegd. Voor wat betreft het VEK omvat dit de uitbetaling van de gebiedsgerichte plattelandsmaatregel Platteland Plus van projecten die in het verleden werden goedgekeurd. Platteland Plus wordt uitgevoerd in samenwerking met de provincies. De Vlaamse bijdrage aan de Platteland Plus projecten wordt met deze basisallocatie gefinancierd. Deze Platteland plus projecten krijgen ook provinciale subsidies. Een project loopt ongeveer 3 jaar en hiervoor kan halfjaarlijks een declaratie ingediend worden. De middelen werden in het verleden al vanuit het Minafonds naar het betaalorgaan bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij gestort, maar nog niet naar de begunstigde. Het is heel moeilijk in te schatten hoeveel de begunstigden zullen declareren en hoeveel de beheersdienst VLM dan zal kunnen uitbetalen. Daardoor is de VEK-realisatie van QBX 3QC086 3300 152% gerealiseerd.

3.4.3 Begrotingsartikel QBX-3QCG2NJ-WT: Werking en Toelagen – Zorgen voor een robuuste open ruimte

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC016 3132	11.617.000,00	11.616.885,47	100%
QBX 3QC909 5210	0,00	0,00	-
QBX 3QC930 3300	2.279.000,00	2.278.250,00	99,97%
Totaal begrotingsartikel	13.896.000,00	13.895.135,47	99,99%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC016 3132	8.807.000,00	8.679.072,27	98,55%
QBX 3QC909 5210	3.122.000,00	842.091,59	26,97%
QBX 3QC930 3300	2.486.000,00	2.378.250,14	95,67%
Totaal begrotingsartikel	14.415.000,00	11.899.414,00	82,55%

3.4.3.1 QBX 3QC016 3132 – Vergoedingen (inclusief beheersovereenkomsten) ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het mestdecreet en ingevolge het plattelandontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen

De aanrekening in 2024 voor beheersovereenkomsten betreft de financiering van lopende beheersovereenkomsten. De VLM sluit jaarlijks beheersovereenkomsten met landbouwers om biodiversiteitsdoelstellingen te helpen realiseren. Deze beheersovereenkomsten kunnen rekenen op Europese cofinanciering vanuit het Europees Plattelandsfonds (ELFPO). De maatregel beheersovereenkomsten is hiertoe opgenomen in het GLB strategisch Plan voor Vlaanderen voor de periode 2023-2027.

In deze GLB-periode worden beheersovereenkomsten gesloten voor soortenbescherming, bufferen en verbinden en het onderhouden van kleine landschapselementen. In 2024 liepen overeenkomsten met startdatum 1 januari 2020, 1 januari 2023 en 1 januari 2024. Voor de uitbetaling van deze beheersovereenkomsten werd een bedrag van 8.679 k.euro aangerekend.

In 2024 werden ook nieuwe beheersovereenkomsten gesloten (startdatum 1/1/2025). Hiervoor werd een bedrag van 11.617 k.euro vastgelegd.

3.4.3.2 QBX 3QC909 5210 – Relance budget 24 – Groenblauwe infrastructuur – Open ruimte

Op dit begrotingsartikel werden budgetten voor Vlaamse Veerkracht VV024 Groenblauwe infrastructuur – open ruimte - Vlaamse Landmaatschappij voorzien. Deze subsidiemiddelen werden toegekend aan lokale actoren om mee de doelstellingen voor Blue Deal te realiseren, meer bepaald om klimaat-adaptieve maatregelen uit te voeren die de verdroging tegengaan. Enerzijds werd een oproep Water-Land-Schap 2.0

Daarnaast zullen elf gebiedscoalities evenveel gebiedsprogramma's uitvoeren waarmee de verdroging wordt tegengegaan. Anderzijds werden vanuit de Vlaamse Landmaatschappij antiverdrogingsmaatregelen opgenomen in de gebiedsgerichte projectwerking. In 2024 werden geen vastleggingen gerealiseerd. In 2024 werd 842 keuro vereffend.

Op 13 oktober 2023 erkende de Vlaamse Regering 5 Landschapsparken. Aan elk van deze parken werd een subsidie toegekend voor de werking van de gebiedscoalitie tot aan de aanduiding van het parkbureau van elk erkend Landschapspark. Na de aanduiding van een parkbureau door de minister ontvangt het een subsidie voor personeel, werking en projectwerking voor 2024 zoals voorzien in het BVR Vlaamse Parken.

3.4.4 Begrotingsartikel QBX-3QCG2NR-IS: Interne Stroomen - Vlaamse landmaatschappij (VLM) – Gebruikersschade en kapitaalschade

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC033 4140	75.000,00	0,00	0,00%
QBX 3QC065 6141	200.000,00	0,00	0,00%
Totaal begrotingsartikel	275.000,00	0,00	0,00%

Deze basisallocatie bevat de uitbetaling van de vergoedingen gebruikerscompensatie, zoals bepaald in het decreet van 27 maart 2009, houdende vaststelling van een kader bij de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfdienstbaarheden tot openbaar nut.

Er werd in 2024 geen vastlegging gerealiseerd en er werd geen vereffening gerealiseerd.

3.4.4.2 QBX 3QC065 6141 - Toelage VLM voor kapitaalschade

Deze basisallocatie bevat de uitbetaling van de vergoedingen kapitaalschade compensatie, zoals bepaald in het decreet van 27 maart 2009, betreffende het grond- en pandenbeleid.

Er werd in 2024 een vastlegging van 20 k.euro gerealiseerd. Er werd geen vereffening gerealiseerd.

3.4.5 Begrotingsartikel QBX-3QCG2DY-IS: Interne Stroomen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC073 4140	3.950.000,00	3.950.000,00	100,00%
QBX 3QC904 6141	761.000,00	761.000,00	100,00%
QBX 3QC940 6141	13.540.000,00	13.540.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	18.251.000,00	18.251.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC073 4140	4.303.000,00	4.302.570,87	99,99%
QBX 3QC904 6141	3.506.000,00	1.882.850,04	53,70%
QBX 3QC940 6141	13.540.000,00	13.540.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	21.349.000,00	19.725.420,91	92,40%

3.4.5.1 QBX 3QC073 4140 - Toelage VLM in het kader van het MAP

De toelage is toegekend naar aanleiding van de opmaak van de opeenvolgende mestactieprogramma's (MAP) in het kader van de nitraat-richtlijn. Het vastleggingsbudget is aangewend voor de advisering van oordeelkundige bemesting en de begeleiding bij de land- en tuinbouwers in Vlaanderen zodat land- en tuinbouwers beter op de hoogte zijn van de beste en innovatieve landbouwpraktijken en deze toepassen (1.863.000 euro); de subsidie aan en 3 lidmaatschappen van het VCM-Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (110 k.euro); het uitvoeren van onderzoek ter onderbouwing van het mestbeleid (517 k.euro), waaronder o.a.: 121 k.euro voor de studie van beleidsinstrumenten op vlak van nutriëntenbeleid en -beheer van andere landen en regio's in Europa, 121. k.euro voor cofinanciering voor de studie over de emissies uit mestverwerking, 56 k.euro voor de samenwerkingsovereenkomst met het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek, en 94 k.euro voor bijkomende taken inzake de milieueffectenrapportage van MAP7. Tevens ook overeenkomst UGent Harmonisering bemestingsadvies voor 16 k.euro, Policy Sciences Working Group PSWG voor 3 k.euro, 2 k.euro onkosten Hofman RVB internationale Workshop bemesting Lelystad. Tot slot werd 1.460 k.euro vastgelegd in het kader van uitgaven stroomgebiedbeheerplannen.

Het vereffeningbudget werd aangewend voor de advisering van oordeelkundige bemesting en de begeleiding bij de land- en tuinbouwers in Vlaanderen; de toelage aan en het lidmaatschap van VCM, het uitvoeren van het mest gerelateerde onderzoek ter onderbouwing van het mestbeleid en uitgaven stroomgebiedbeheerplannen. Op basis van de voortgang van het onderzoek dat ook in vorige jaren werd vastgelegd, werd er tenslotte een bedrag van 353 k.euro vereffend.

3.4.5.2 QBX 3QC904 6141 - Toelage VLM voor grondenbank “gezond en duurzaam watersysteem”

Deze basisallocatie betreft een kapitaalstoelage aan de VLM voor het uitvoeren van de grondenbank ‘Blue Deal’. Deze grondenbank is gericht op het verwerven van gronden ten behoeve van het opstarten van projecten op vlak van hermeanderingen, groenblauwe netwerken, om de strijd tegen waterschaarste en droogte in Vlaanderen tegen te gaan.

In 2024 werd een bijkomende vastlegging gerealiseerd van 761 k.euro. Er werd 1.883 k.euro vereffend overeenkomstig de netto-uitgaven die in 2024 werden gerealiseerd in het kader van de grondenbank Blue Deal: verwerving van onroerende goederen (3.838 k.euro), uitgaven beheer en werken (28 k.euro), ontvangsten uit vervreemding van onroerende goederen (-1.983 k.euro).

3.4.5.3 QBX 3QC940 6141 - VAP Budget 22 - Grondenbank Blue Deal: voorkeurecht en aankoop in der minne

Deze basisallocatie betreft een kapitaalstoelage in het kader van het Vlaams Klimaatadaptatieplan (VAP) aan de VLM voor het verwerven van onroerende goederen in het kader van de Grondenbank Blue Deal. Deze grondenbank is gericht op het verwerven van gronden ten behoeve van het opstarten van projecten op vlak van hermeanderingen, groenblauwe netwerken, om de strijd tegen waterschaarste en droogte in Vlaanderen tegen te gaan.

In 2024 werd een vastlegging gerealiseerd van 13.540 k.euro. Er werd 13.540 k.euro vereffend op basis van de uitgaven die in 2023 werden gerealiseerd voor de verwerving van onroerende goederen.

3.4.6 Begrotingsartikel QBX-3QCG2FY-IS: Interne Stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC043 6141	2.840.000,00	2.840.000,00	100,00%
QBX 3QC081 4140	9.420.000,00	9.420.000,00	100,00%
QBX 3QC085 6141	25.707.000,00	25.707.000,00	100,00%
QBX 3QC914 6141	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	37.967.000,00	37.967.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC043 6141	2.840.000,00	2.647.890,07	93,24%
QBX 3QC081 4140	7.820.000,00	4.251.981,59	54,37%
QBX 3QC085 6141	33.718.000,00	33.215.874,63	98,51%
QBX 3QC914 6141	276.000,00	276.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	44.654.000,00	40.391.746,29	90,45%

3.4.6.1 QBX 3QC043 6141 – Toelage VLM voor grondenbank Bosuitbreiding

In het regeerakkoord en de beleidsnota Omgeving is het project “Meer bos voor Vlaanderen” opgenomen. Met dit project wordt de realisatie van 4.000 ha extra bos tegen 2024 en 10.000 ha extra bos tegen 2030 beoogd. Ten behoeve hiervan is in 2020 binnen de VLM de grondenbank ‘Bebossing’ opgericht. Doel van deze grondenbank is de verwerving van bebosbare gronden (te versnellen) en dit zowel via rechtstreekse aankoop als via ruil. Deze basisallocatie betreft een kapitaalstoelage aan de VLM voor het uitvoeren van de grondenbank ‘Bebossing’.

Er werd in 2024 een vastlegging van 2.840 k.euro gerealiseerd en 2.648 k.euro vereffend. De vereffening gebeurde a rato van de netto-uitgaven die in 2023 werden gerealiseerd in het kader van de grondenbank Bebossing: uitgaven voor grondverwerving (3.132 k.euro), uitgaven beheer van onroerende goederen (8 k.euro), uitgaven voor personeel en communicatie (153 k.euro), ontvangsten uit vervreemding van onroerende goederen (-627 k.euro) en ontvangsten uit beheer van onroerende goederen (-18 k.euro).

3.4.6.2 QBX 3QC081 4140 – Toelage VLM in het kader van het flankerend beleid voor instandhoudingsdoelstellingen

Deze basisallocatie betreft een inkomenstoelage aan de VLM voor studies in het kader van het flankerend beleid ten behoeve van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD), voor vergoedingen bedrijfsbegeleiding in het kader van het herstructureringsprogramma Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) voor rode en voor oranje bedrijven, en voor flankerende vergoedingen bij dossiers bedrijfsverplaatsing/-reconversie/-beëindiging in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode en voor oranje bedrijven.

Er werd een vastlegging gerealiseerd van 9.420 k.euro en een vereffeningbudget opgevraagd van 4.252 k.euro gebaseerd op de in 2024 gerealiseerde uitgaven voor bedrijfsbegeleiding en studies in kader van IHDPAS (201 k.euro), voor flankerende PAS-vergoedingen in kader van herstructureringsprogramma PAS rood/oranje (753 k.euro) en voor uitbetaling dossiers NER (3.299 k.euro).

3.4.6.3 QBX 3QC085 6141 – Toelage VLM voor aankoop van gronden in het kader van het flankerend beleid voor instandhoudingsdoelstellingen

Deze basisallocatie betreft een kapitaalstoelage aan de VLM voor: het verwerven van onroerende goederen in het kader van de uitvoering van de grondenbank 'IHD-flankerend beleid, de verwerving van onroerende goederen en het uitwinnen van het gebruik van onroerende goederen in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode en oranje bedrijven, het verwerven van onroerende goederen in het kader van de flankerende regeling voor landbouwers die nadeel ondervinden van de maatregelen voor natuurherstel in maatwerkgebieden en de gebieden uit het stikstofsaneringsplan, het uitbetalen van de stopzettings- en sloopvergoedingen in het kader van de versnelde stopzettingsregeling varkenshouders conform het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 2023 betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen.

Er werd een budget van 25.707 k.euro vastgelegd en een vereffeningsbudget opgevraagd van 33.216 k.euro. De vereffening gebeurde a rato van de netto-uitgaven die in 2024 werden gerealiseerd. Hierbij werden volgende uitgaven en ontvangsten in rekening gebracht: uitgaven grondverwerving in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje (3 k.euro), uitgaven vergoedingen stopzetting gebruik (zonder verwerving) in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje (3.035 k.euro), uitgaven voor de werken in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje (703 k.euro), uitgaven beheer in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje (17 k.euro), ontvangsten beheer in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje (-8 k.euro), uitgaven grondverwerving in kader van de grondenbank IHD-Flankerend Beleid (4.024 k.euro), uitgaven beheer in kader van de grondenbank IHD-Flankerend Beleid (24 k.euro), ontvangsten uit vervreemding van onroerende goederen in kader van de grondenbank IHD-Flankerend Beleid (-711 k.euro), ontvangsten beheer in kader van de grondenbank IHD-Flankerend Beleid (-98 k.euro), uitgaven grondverwerving in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje - PAS-Provisie (4.435 k.euro), uitgaven vergoedingen stopzetting gebruik (zonder verwerving) in kader van herstructureringsprogramma PAS Rood/Oranje – PAS-Provisie (609 k.euro), uitgaven grondverwerving in kader van de grondenbank IHDFlankerend Beleid – PAS-provisie (1.702 k.euro), uitgaven in kader van de Varkenscall – PAS-provisie (19.480 k.euro).

3.4.6.4 QBX 3QC914 6141 – Relance Budget 34 – Vlaggenschipprojecten natuurgebaseerde oplossingen

Deze basisallocatie betreft een kapitaalstoelage aan de VLM om uitvoering te geven aan het Vlaamse Veerkracht project “Vlaggenschipprojecten natuurgebaseerde oplossingen” (VR 2021 2304 VV DOC.0035/1BIS), VV034.

Er werd in 2024 geen vastlegging gerealiseerd. Er werd 276 k.euro vereffend gebaseerd op uitgaven studies en werken.

3.4.7 Begrotingsartikel QBX-3QCG2NY-IS: Interne Stroom - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC049 6141	4.941.000,00	4.940.564,45	99,99%
QBX 3QC050 6141	0,00	0,00	-
QBX 3QC941 6141	3.397.000,00	3.397.000,00	100,00%
QBX 3QC944 4140	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	8.338.000,00	8.337.564,45	99,99%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC049 6141	4.966.000,00	3.261.869,15	65,68%
QBX 3QC050 6141	1.000.000,00	787.646,25	78,76%
QBX 3QC941 6141	554.000,00	553.888,82	99,98%
QBX 3QC944 4140	580.000,00	481.838,24	83,08%
Totaal begrotingsartikel	7.100.000,00	5.085.242,46	71,62%

3.4.7.1 QBX 3QC049 6141 - Toelage VLM voor uitgaven in het kader van ruilverkavelingsprojecten

In 2024 werden 13 gewestelijke toelages, voor een totaalbedrag van 4.941 k.euro, vastgelegd voor de uitvoering van de ruilverkavelingsprojecten Reninge (in West-Vlaanderen) (3), Woesten (in West-Vlaanderen) (4), Sint-Rijkers (in West-Vlaanderen) (2), A11 (in West-Vlaanderen) (1), Willebringen (in Vlaams-Brabant) (2) en Molenbeersel (in Limburg) (1) door de respectieve ruilverkavelingscomités, zijnde de rechtspersonen die belast zijn met de uitvoering van telkens een ruilverkavelingsproject.

De VLM is begunstigde van deze toelages in haar hoedanigheid van rekenhouder van de ruilverkavelingscomités. Het betreft werken in verband met (landbouw)ontsluitingswegen, kavelinrichting, waterlopen, recreatieve paden, waterzuivering en landschaps-kunstwerken.

3.4.7.2 QBX 3QC050 - Toelage VLM voor grondverwervingen buffergebieden

Deze basisallocatie betreft een toelage aan de VLM voor het financieren van het uitvoerbeleid voor het gehucht Overdam (gemeente Evergem) dat door de Vlaamse Regering werd beslist op 16 december 2005 omwille van de nabijheid van een Seveso-bedrijf. De toelage wordt door de VLM aangewend voor het verwerven van gronden en gebouwen gelegen in het gehucht Overdam, en voor het beheer en de sloop van de betrokken gebouwen na verwerving. In 2024 werd geen bijkomende vastlegging gerealiseerd.

In 2024 werd een vereffeningsbudget van 788 k.euro opgevraagd gebaseerd op: uitgaven grondverwerving in kader van de grondenbank Overdam (791 k.euro), uitgaven beheer in kader van de grondenbank Overdam (3 k.euro), inkomstenbeheer in kader van de grondenbank Overdam (-7 k.euro).

3.4.7.3 QBX 3QC941 6141 – VAP Budget 4 – Anti-verdrogingsmaatregelen Blue Deal

Deze basisallocatie bevat een werkings- en investeringstoelage ter financiering van antiverdrogingsmaatregelen Blue Deal in het kader van het Vlaams Klimaatadaptatieplan (VAP).

Er werd een vastlegging gerealiseerd van 3.397 k.euro. Er werd een vereffening gerealiseerd van 554 k.euro op basis van uitgaven studies en werken in het kader van VAP antidroogtemaatregelen.

3.4.7.4 QBX 3QC944 4140 - VAP Budget 11 – Waterlandschap 3.0

Deze basisallocatie bevat een werkings- en investeringstoelage ter financiering van Waterlandschap 3.0 in het kader van het Vlaams Klimaatadaptatieplan (VAP).

Er werd geen vastlegging gerealiseerd. Er werd een vereffening gerealiseerd van 482 k.euro op basis van uitgaven studies in het kader van VAP WLS 3.0.

3.4.8 Begrotingsartikel QBX-3QCG2GY-IS: Interne Stroomen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC034 4140	1.739.000,00	1.739.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	1.739.000,00	1.739.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC034 4140	1.433.000,00	1.433.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	1.433.000,00	1.433.000,00	100,00%

3.4.8.1 QBX 3QC034 4140 - Toelage VLM voor plattelandsbeleid

Deze basisallocatie betreft een inkomensoverdracht aan de VLM gericht op de realisatie van lokale plattelandsinitiatieven in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid.

Het vastleggingsbudget heeft o.a. betrekking op de dossiers zoals: subsidie buurten op den buiten (100 k.euro), subsidie VVDorpsbelangen (150 k.euro), Vlaams actieplan Carbon removals (106 k.euro), OIS EV Digitaal Vlaanderen (10 k.euro), subsidie Linked Farm (72 k.euro), Houtkanten oproep 2023/2 (306 k.euro), inspiratiedag Houtkanten (3 k.euro), projectoproep landbouw-natuur: regen oogsten (20 k.euro), consultancy belanghebbendenmanagement (46 k.euro), ondersteuning programma team luwte oases (16 k.euro), SWO VLM-ALZ lokale voedselstrategieën (200 k.euro), Lerend netwerken VT (6 k.euro), Leaderdag (4 k.euro), SWECO evaluatiestudie biodiv/landsch meerwerk (8 k.euro), SWO VLM-ANB (39 k.euro), studie

evaluatie Leader LAG (87 k.euro), studie evaluatie BO (117 k.euro), financiering personeelslid (40 k.euro), beleidsforum platteland in cijfers (775 euro), webinar Voedsel (500 euro), bestuiversplan zaden (161 euro), uitstel voederwaardebepaling door natte periode (243 euro), festival dorpelijkheid lezingen en workshops openveld (1 k.euro), meerwerk evaluatiestudie lokale voedseltrajecten OKW/Leader PDPO III brochure (8 k.euro).

Het vereffeningsbudget heeft betrekking op de dossiers: subsidie oproepen volkstuinen, innovatiesteunpunt biodiverse stroken, bestuiversplan, projectoproep landbouw-natuur win win studie OO grasverwerking, projectoproep lokale voedselregisseurs, studie houtkantenplan, projectsubsidie regionale houtkantencoördinator, samenwerkingsproject VLM -ANB, Vlaams actieplan carbon removals, subsidie Vlaamse vereniging dorpsbelangen, subsidie buurten op den buiten, leaderdag, inspiratiedagen en lerende netwerken.

3.5 DEPARTEMENT OMGEVING

3.5.1 Begrotingsartikel QBX-3QCG2OA-WT: Werking en Toelagen - Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC006 1211	681.000,00	680.913,68	99,99%
QBX 3QC009 1211	29.000,00	25.932,32	89,42%
QBX 3QC076 3200	1.300.000,00	1.303.767,60	100,29%
QBX 3QC954 1211	343.000,00	335.797,68	97,90%
Totaal begrotingsartikel	2.353.000,00	2.346.411,28	99,72%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC006 1211	740.000,00	878.210,08	118,68%
QBX 3QC009 1211	129.000,00	71.191,16	55,19%
QBX 3QC076 3200	1.300.000,00	1.301.500,21	100,12%
QBX 3QC954 1211	791.000,00	534.397,18	67,56%
Totaal begrotingsartikel	2.960.000,00	2.785.298,63	94,10%

3.5.1.1 QBX 3QC006 1211 - Thema-overschrijdende initiatieven en strategisch wetenschappelijk onderzoek

Het betreft strategisch onderzoek, in het kader van het onderzoeksprogramma 2024 van het departement Omgeving, dat bijdraagt aan de uitbouw van het omgevingsbeleid in Vlaanderen. Er werd in totaal 553 k.euro vastgelegd voor 7 onderzoeksopdrachten die werden gegund aan Atelier Romain, Deloitte, FOD Leefmilieu, Natuurinvest, Sustainable Markets Consulting en VITO (2x). Er werd 78 k.euro vastgelegd voor de

////////////////////////////////////

opdracht 'Technical Lead DOV', die werd gegund aan USG Public Sourcing. Daarnaast werd 50 k.euro vastgelegd voor 4 opdrachten van beperkte waarde ter ondersteuning van de werking van het Departement Omgeving.

3.5.1.2 QBX 3QC009 1211 – Werkingsuitgaven departement

Op het werkingsbudget 2024 van het departement werd een bedrag van 26 k.euro aangerekend.

3.5.1.3 QBX 3QC076 3200 - Procedure- en gerechtskosten en schadevergoedingen aan derden die moeten worden vergoed krachtens een vonnis, arrest of minnelijke schikking

Dit budget is in hoofdzaak bedoeld ter financiering van de erelonen en onkostenvergoedingen van de advocaten werkzaam voor het departement Omgeving en aangesteld door de afdeling Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning in het kader van gerechtelijke procedures voor de gewone rechtbanken en administratieve rechtscolleges.

De uitgaven op deze allocatie van het departement betreffen continu-uitgaven. Dit impliceert dat het om uitgaven gaat die gelijkmatig verdeeld zijn over het werkjaar, met name de uitbetaling van erelonen en onkostenvergoedingen aan advocaten.

3.5.1.4 QBX 3QC954 - VAP Budget 35 - Uitbouwen monitoring en webplatform klimaatbestendig Vlaanderen (Departement Omgeving)

In 2024 ging 336 k.euro naar overheidsopdrachten in het kader van de Green Deal Klimaatbestendige Omgeving.

3.5.2 Begrotingsartikel QBX-3QCG2OB-WT: Werking en Toelagen - Een doelgerichte deelname aan het internationaal en Europees beleid

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC001 1211	35.000,00	29.144,44	83,18%
QBX 3QC021 3300	577.000,00	575.693,56	99,77%
Totaal begrotingsartikel	612.000,00	604.808,00	98,82%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC001 1211	85.000,00	-99.659,03	-117,25%
QBX 3QC021 3300	931.000,00	922.205,63	99,06%
Totaal begrotingsartikel	1.016.000,00	822.546,60	80,96%

Pagina 54 van 79

3.5.2.1 QBX 3QC001 1211 – Uitgaven internationaal beleid

In het begrotingsjaar 2024 werden werkingskosten aangerekend op deze basisallocatie: betaling van lidgelden of variabele bijdragen die van de leden van internationale samenwerkingsverbanden worden gevraagd, tussenkomst in monitoring en evaluatie en in vertaalkosten. De beschikbare vereffeningskredieten zijn benut gelijklopend aan de oplevering van de opdrachten.

Door een boekhoudtechnische verrichting is het werkelijke budget niet in overeenstemming met de realiteit.

3.5.2.2 QBX 3QC021 3300 – Ondersteuning internationale projecten

Deze basisallocatie voorziet tussenkomsten, bijdragen of subsidies voor specifieke initiatieven of projecten in het buitenland, uitgevoerd door binnenlandse bedrijven, binnenlandse vzw's of ngo's, buitenlandse of internationale actoren en binnenlandse universiteiten en andere openbare instellingen. Vlaanderen draagt zo bij tot de realisatie van de op internationale, Europese, Belgische of bilaterale overheidsfora onderschreven omgevings-, milieu- en natuurbelidsdoelstellingen.

In uitvoering van Agenda 2030 inzake duurzame ontwikkeling, de toepasselijke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en internationale klimaat- en biodiversiteitsfinanciering werden in 2024 vijf dossiers gefinancierd en gerapporteerd in de toepasselijke kanalen, zoals o.m. OESO-DAC en UNFCCC. Met name:

- Bijdrage aan de CMS Conventie (Convention on Migratory Species) voor de uitvoering van fase 1 en 2 van het partnerschap rond ecologische connectiviteit voor trekkende diersoorten (130 k.euro), passend in internationale biodiversiteitsfinanciering (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework).
- Bijdrage aan Unesco voor het project "Fostering transboundary cooperation for sustainable management of the Okavango Delta UNESCO World Heritage site", dat inzet op bescherming van biodiversiteit, ecosystemen, natuur, waterhuishouding en onroerend erfgoed (200 k euro), passend in internationale biodiversiteitsfinanciering (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework).
- Bijdrage aan IUCN als secretariaat van de Ramsar Conventie voor ondersteuning bij het inventariseren van watergebieden (National Wetlands Inventories) in Afrika via datamanagement en training (64 k euro), passend in internationale biodiversiteitsfinanciering (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework).
- Bijdrage aan het secretariaat van de LRTAP-conventie inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging, voor de cofinanciering van versterking van het Secretariaat tijdens de onderhandelingen van de herziening van het protocol van Göteborg ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau (25 k.euro).
- Bijdrage aan werkprogramma 2024-2026 van de Espoo conventie inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (19 k.euro).

Omwille van de 7/12den regeling in het verkiezingsjaar 2024 werd hier uitzonderlijk ook een bijdrage aangerekend in het kader van de uitvoering van het samenwerkingsakkoord Rijn- en binnenvaart om de betaaltermijnen te kunnen respecteren.

De vereffeningskredieten werden benut voor de lopende water- en sanitatieprojecten van het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWvO) en voor de hogergenoemde dossiers, in lijn met de VCO VEK-aanrekeningsregels voor meerjarige projecten.

3.5.3 Begrotingsartikel QBX-3QCG2OC-WT: Werking en Toelagen - Een omgevingsbeleid voor en met betrokkenheid van burger en maatschappij, met het oog op het verhogen van het maatschappelijk draagvlak

Het Departement Omgeving financiert het gros van haar initiatieven (incl. subsidies) richting haar doelgroepen en partners via dit begrotingsartikel van het Minafonds, met het oog op het verankeren en versterken van het omgevingsbewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving. Vanuit dit artikel worden eveneens de uitgaven van het departement gefinancierd die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie.

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC007 1211	1.003.000,00	1.005.055,99	100,20%
QBX 3QC017 1211	259.000,00	258.706,58	99,89%
QBX 3QC019 3300	6.540.000,00	6.540.000,00	100,00%
QBX 3QC022 3300	6.878.000,00	6.877.024,60	99,99%
QBX 3QC045 1211	220.000,00	218.572,51	99,35%
QBX 3QC063 7200	1.857.000,00	1.840.142,44	99,09%
QBX 3QC099 1211	105.000,00	117.262,35	111,68%
QBX 3QC921 7200	0,00	0,01	-
QBX 3QC945 3300	150.000,00	150.000,00	100,00%
QBX 3QC953 3300	4.200.000,00	4.200.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	21.212.000,00	21.206.764,48	99,98%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC007 1211	1.151.000,00	814.980,14	70,81%
QBX 3QC017 1211	310.000,00	122.877,47	39,64%
QBX 3QC019 3300	7.158.000,00	6.428.197,40	89,80%
QBX 3QC022 3300	4.302.000,00	4.256.324,52	98,94%
QBX 3QC045 1211	265.000,00	195.675,14	73,84%
QBX 3QC063 7200	2.248.000,00	2.064.019,89	91,82%
QBX 3QC099 1211	130.000,00	102.065,68	78,51%
QBX 3QC921 7200	14.419.000,00	15.405.531,28	106,84%
QBX 3QC945 3300	8.552.000,00	8.615.041,50	100,74%
QBX 3QC953 3300	2.471.000,00	2.570.451,00	104,02%

Totaal begrotingsartikel	41.006.000,00	40.575.164,02	98,95%
--------------------------	---------------	---------------	--------

3.5.3.1 QBX 3QC007 1211 - Uitgaven partnerschappen bestuur en maatschappij

Dit krediet werd voorzien voor het verankeren en versterken van het milieubewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving. Met een optimale mix van doelgroep- gerichte sociale instrumenten werd ingezet op sensibilisering en aanzet tot actie. Ook de genomen initiatieven rond milieu- en natuurintegratie naar economische actoren, lokale besturen, het maatschappelijk middenveld en de burger/consument werden binnen deze basisallocatie opgenomen.

De onderhoudskosten en werkmiddelen voor de uitbating van de centra Duurzaam Educatiepunt 'De Helix' te Grimminge en 'De Vroente' te Kalmthout worden hier op aangerekend (189 k.euro). Daarnaast worden de uitgaven in het kader van de 'Week van de Bij', met inbegrip van de overheidsopdracht om deze werking te evalueren, van hieruit gefinancierd (146 k.euro).

Daarnaast betreft deze basisallocatie uitgaven in het kader van ontwikkeling en toepassing van Natuur- en milieueducatie (NME-VR/2003/18.07/DOC.0748), het Ecocampusprogramma (VR/2015/1007/DOC.0740) en educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO). Voor 2024 gaat het over een bedrag van 116 k.euro. Een overzicht is opgenomen in het jaarverslag van Duurzaam Educatiepunt.

Jaarlijks wordt op deze basisallocatie monitoring van ontsnipperende maatregelen gefinancierd. In 2024 ging het over de monitoring van 4 bermbruggen in Vlaanderen en dit voor 165.733,70 euro. Met het Nationaal Park Brabantse Wouden is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om samen een overheidsopdracht in de markt te zetten voor de uitwerking van een conceptontwerp, inschatting van de haalbaarheid en de materialisatie van een modulair ecoductsysteem met een overspanningslengte van ca. 25-30m. De bijdrage vanuit het Departement bedroeg 34 k.euro.

De opdracht 'beoordelingskader biodiversiteit in bouwprojecten' werd gegund voor 150 k.euro en er werd een budget van 112 k.euro vastgelegd voor de opdracht 'Literatuur- en praktijkonderzoek naar geschikte waterdoorlatende materialen voor specifieke contexten'.

Verder ging er 35 k.euro naar de ondersteuning van de Green Deal Natuurinclusieve parkeerterreinen en 18 k.euro voor een partnerschap met VELT i.k.v. het Vlaams Actieplan Wilde Bestuivers. 8 k.euro ging naar vergoedingen voor commissieleden voor de begeleidings- en erkenningscommissies i.k.v. de erkenning en subsidiëring van omgevingsverenigingen.

3.5.3.2 QBX 3QC017 1211 - Uitgaven, klimaat, lucht en groene economie

In 2024 werden de middelen benut om de werking met betrekking tot groene economie te financieren.

////////////////////////////////////

50 k.euro ging naar een gezamenlijke opdracht 'ondersteuning en begeleiding van lokale besturen bij de uitwerking van een (boven) lokale voedselstrategie'. 25 k.euro ging naar een opdracht m.b.t. de eiwitshift in de zorg. I.k.v. de eiwitshift werd ook een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de VLAM voor 16 k.euro. 16 k.euro ging naar de ontwikkeling van educatief materiaal voor gezondheidsprofessionals rond de eiwitshift. Voor de monitoring van de eiwitshift werd 22 k.euro vastgelegd. Naar verschillende kleinere opdrachten i.k.v. de Green Deal Eiwitshift ging nog 29 k.euro. 36 k.euro werd vastgelegd i.k.v. de Green Deal duurzame waardeketens. Aan de Green Deal Brouwens werd in 2024 een bedrag van 4 k.euro besteed. 144 k.euro ging naar verschillende opdrachten voor begeleiding en communicatie i.k.v. de Green Deal-werking.

3.5.3.3 QBX 3QC019 3300 – Ondersteuning milieu- en natuurverenigingen (erkenning en subsidiëring)

Op deze basisallocatie zijn middelen voorzien om erkende milieu- en natuurverenigingen te subsidiëren voor hun werking. Voor het werkingsjaar 2024 werd in totaal 5.700 k.euro vastgelegd. 840 k.euro ging naar de subsidiëring van 14 startverenigingen.

3.5.3.4 QBX 3QC022 3300 – Ondersteuning projecten partnerschappen

Aan de Belgische houtfederatie werd een subsidie van 30 k.euro toegekend voor de uitwerking van een Green Deal Hout. 20 k.euro ging naar het Regionaal Landschap de Voorkempen voor het project 'WaterGEWAS' i.k.v. de projectoproep 'Landbouw- natuur: op zoek naar een win-win'. 6 k.euro ging naar een ad-hoc project van WWF. 6.761 k.euro werd vastgelegd voor de subsidiëring van 60 projecten in het kader van de projectoproep 'Natuur in je school'.

3.5.3.5 QBX 3QC045 1211 – Beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie groene economie

In 2024 werden de middelen op deze basisallocatie gebruikt voor de financiering van de studie 'Burgerperspectief op de Vlaamse transitieprioriteit 'Omgeving voor de Toekomst' (97 k.euro). Er werd 51 k.euro vastgelegd voor de opdracht 'Actualisatie duurzaamheidsmeter wijken – Maatlat'. 36 k.euro ging naar de organisatie van workshops duurzaamheidsbenchmark en voor een bemiddelingsopdracht rond de ontwikkeling gezamenlijke ESG-tool werd 35 k.euro vastgelegd.

3.5.3.6 QBX 3QC063 7200 – Uitgaven natuur en milieu-educatieve centra en investeringen ten behoeve van milieu-integratie en partnerschappen

In 2024 ging 1.041 k.euro naar bijkomende vastlegging voor lopende ontsnipperingsprojecten zoals de ecoveloduct E17 (Waasmunster), de ecobrug R0/E19 t.h.v. Hallerbos en de ecoduct N71 in Lommel en de

ecovallei N76 in Oudsbergen. Door prijsstijgingen was er eveneens 176 k.euro extra nodig i.k.v. het Natuurhuis Brialmont.

In 2024 waren de ontwikkeling van een nieuwe expo en de renovatiewerken aan De Vroente, Duurzaam Educatiepunt volop bezig. Er was hiervoor bijkomend 945 k.euro nodig. 47 k.euro werd besteed aan onderhoudswerken in De Helix, Duurzaam educatiepunt.

3.5.3.7 QBX 3QC099 1211 – Milieuzorg op school

Dit krediet werd gebruikt voor de werkingskosten van het MOS-programma, onder andere de Eco-Schoolswerking (6 k.euro), actiedagen zoals Missieminder en Buitenlesdag (8 k.euro), communicatie en onderhoud website (68 k.euro), begeleidersvergaderingen (4 k.euro), netwerk- en vormingsmomenten zoals Teach Up (7 k.euro) en het supportpakket voor CO2-calculator (3 k.euro).

Meer informatie over de MOS-werking is opgenomen in het jaarverslag van Duurzaam Educatiepunt.

3.5.3.8 QBX 3QC921 7200 – Relance Budget 105 – Ontsnippen van Vlaams Landschap

In begrotingsjaar 2024 werden geen nieuwe dossiers vastgelegd en werden er enkel vereffingen verricht voor een bedrag van 15.406 k.euro op vastgelegde dossiers uit het begrotingsjaar 2022.

3.5.3.9 QBX 3QC945 3300 – VAP Budget 15-16-17-18 – Ondersteuning projecten partnerschappen Blue Deal

150 k.euro ging naar Breekijzer vzw voor de subsidiëring van het project ‘Vlaams Kampioenschap Tegelwippen’. Voor de rest werden op deze basisallocatie geen andere dossiers vastgelegd. Er was wel VEK nodig voor de gesubsidieerde projecten i.k.v. de projectoproep ‘Natuur in je school 2023’ en dit volgens de vereffeningregels van het VCO.

3.5.3.10 QBX 3QC953 3300 – VAP Budget 4-9-10-11 – Ondersteuning projecten partnerschappen

Op deze allocatie worden budgetten voorzien voor subsidies in uitvoering van het Vlaams Klimaatadaptatieplan (VAP) en Blue Deal. De Blue Deal doelstelling om met middelen van het Vlaams Adaptatieplan verdroging in de open ruimte tegen te gaan door lokale partners via Water-Land-Schap 1.0, 2.0, 3.0 en via de gebiedsgerichte projectwerking krijgt verdere uitvoering.

In 2024 werd voor een totaalbedrag van 4.200 k.euro aan vastleggingen gerealiseerd. In 2024 werd 2.570 k.euro aangerekend als vereffening.

3.5.4 Begrotingsartikel QBX-3QCG2NA-WT: Werking en Toelagen - Via bijkomende inspanningen bronnen van hinder aanpakken

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC008 1211	179.000,00	136.205,04	76,09%
Totaal begrotingsartikel	179.000,00	136.205,04	76,09%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC008 1211	268.000,00	235.148,32	87,74%
Totaal begrotingsartikelen	268.000,00	235.148,32	87,74%

3.5.4.1 QBX 3QC008 1211 – Beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie hinderthema's

Vanuit deze basisallocatie financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema hinder. Meer concreet omvat deze allocatie uitgaven voor beleidsvoorbereiding, uitwerking en implementatie van maatregelen en beleidsinstrumenten in verband met milieuhinder en leefomgevingskwaliteit.

In 2024 werden de middelen benut voor de uitbesteding van onderzoek naar Ruimtelijke ordening en beheer van luchthavens, akoestische gevelisolatie en stiltegebieden.

3.5.5 Begrotingsartikel QBX-3QCG2NJ-WT: Werking en Toelagen - Zorgen voor een robuuste open ruimte

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC057 5210	1.557.000,00	1.556.234,23	99,95%
Totaal begrotingsartikel	1.557.000,00	1.556.234,23	99,95%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC057 5210	750.000,00	1.316.289,65	175,51%
Totaal begrotingsartikel	750.000,00	1.316.289,65	175,51%

3.5.5.1 QBX 3QC057 5210 - Ondersteuning voor de uitvoering van landinrichtingsplannen

In 2024 werden 23 gewestelijke subsidies landinrichting, voor een totaalbedrag van 1.556 keuro, toegekend voor de uitvoering van de landinrichtingsplannen Oudlandpolder (in West-Vlaanderen) (5), Groenhove-Vrijgeweid (in West-Vlaanderen) (1), Hazegraspolderdijk en Cantelmolinie (in West-Vlaanderen) (2), Groenpool Vinderhoutse bossen (in Oost-Vlaanderen) (1), Rieme-Zuid en Doorneze-Noord (in Oost-Vlaanderen) (1),

3.5.7.1 QBX 3QC032 4140 – Toelage EV Digitaal Vlaanderen voor ondersteuning Aquafin

Het betreft enerzijds een aanvullende dotatie aan het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen (EVDV) ter financiering van het Aquafin-aandeel in de kosten met betrekking tot de opmeting van de Basiskaart Vlaanderen voor het jaar 2024 en dit voor een bedrag van 170 k.euro.

De Basiskaart Vlaanderen of het Grootchalig Referentie Bestand (GRB) is een geografisch informatiesysteem dat dient als topografische referentie voor Vlaanderen. Het vormt de gemeenschappelijke geografische basis waarop alle gebruikers eigen gegevens kunnen enten. Het GRB bevat enkel geografische en kenmerkende informatie van goed definieerbare, conventioneel aanvaarde referentiegegevens: gebouwen, percelen, wegen en hun inrichting, waterlopen, spoorbanen en het wegennetwerk. Het GRB-decreet regelt de opmaak, het beheer en de toegang tot het GRB. Het GRB is kosteloos voor iedereen beschikbaar.

Het EVDV staat in voor de coördinatie, de organisatie en de dienstverlening van het GRB en de uitvoering van het GRB-uitvoeringsplan. Deze opdracht omvat minstens volgende aspecten: de aanmaak en het bijhouden van het GRB, de installatie en het beheer van het GRB, de coördinatie bij het gebruik van het GRB, de advisering aan en de ondersteuning van de deelnemers aan GIS-Vlaanderen bij de aanmaak van grootschalige geografische gegevens, de coördinatie van de kwaliteitscontrole betreffende alle initiatieven die binnen het GRB kaderen, de coördinatie en organisatie van de toegang van gebruikers tot het GRB.

Deze aanvullende dotatie aan het EVDV werd aangewend om het aandeel van Aquafin NV, als netbeheerder van het vervoersnet voor afvalwater, in de aanmaak en het actueel houden van het GRB te financieren. Aanvullend voorziet zij in de ondersteuning en advisering van Aquafin NV door het EVDV inzake de aanmaak, de actualisering en het gebruik van en de toegang tot het GRB.

Het betreft anderzijds een toelage aan het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen (EVDV) ter financiering van het Aquafin-aandeel in de kosten met betrekking tot GIPOD voor een bedrag van 11 k.euro.

Het GIPOD is het unieke uitwisselingsplatform dat de volgende doelstellingen heeft:

- hinder door geplande innames op openbaar domein minimaliseren, in het bijzonder door de afstemming tussen grondwerken te faciliteren en conflicten tussen geplande innames te vermijden;
- een overzicht bieden van de locatie en de initiatiefnemer van de geregistreerde innames op het openbaar domein;
- de informatiestromen en administratieve processen die gerelateerd zijn aan innames op het openbaar domein optimaliseren en vereenvoudigen;
- toegang geven tot informatie in het GIPOD aan de diensten die het algemeen belang behartigen zodat ze hun dienstverlening kunnen verzekeren;
- het principe van unieke gegevensinzameling realiseren door data en systemen te linken.

Het doel is ook, tegen lagere kosten, de uitrol van elektronische-communicatienetwerken met hoge snelheid te vergemakkelijken en te stimuleren door een efficiëntere aanleg van nieuwe fysieke infrastructuur.

3.6 DAB MINAFONDS

3.6.1 Begrotingsartikel QBX-3QCG2ZZ-IS:

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC955 3300	3.489.000,00	3.489.000,00	100,00%
QBX 3QC959 4110	25.300.000,00	25.300.000,00	100,00%
QBX 3QC960 4110	6.471.000,00	5.441.000,00	84,08%
Totaal begrotingsartikel	35.260.000,00	34.230.000,00	97,08%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX 3QC955 3300	3.489.000,00	3.489.000,00	100,00%
QBX 3QC959 4110	25.300.000,00	25.300.000,00	100,00%
QBX 3QC960 4110	5.441.000,00	5.441.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	34.230.000,00	34.230.000,00	100,00%

3.6.1.1 QBX 3QC955 3300 – Terugstorting in kader van afroaming herverdeelde middelen relanceprovisie

In de loop van 2023 werden vanuit de relance-provisie VEK-middelen in het Minafonds gestort ter vereffening van relance-dossiers in 2021 en 2022. Een deel van deze middelen bleven uiteindelijk onbenut, en via deze weg werden de betrokken onbenutte VEK-middelen teruggestort naar de algemene middelen.

3.6.1.2 QBX 3QC959 4110 – Terugstorting in kader van afroaming herverdeelde middelen 3M richting WVG

In 2022 werden er door 3M een dading van 100 miljoen euro gestort in het Minafonds. In de loop van 2024 werden vanuit deze middelen 25.300 k.euro aan VEK PFAS-uitgaven gefinancierd op de WVG-begroting. Via deze weg werden deze 3M-middelen gedesaffecteerd uit het Minafonds en teruggestort aan de algemene middelen.

////////////////////////////////////

3.7.1.1 QDX 3QC080 5210 - Ondersteuning projecten voor een gezond en duurzaam watersysteem

In 2022 werd de subsidie natuur in je school voorzien op dit artikel. Deze projectsubsidies werden in 2024 gedeeltelijk betaald. Er zijn nog een heel aantal subsidies, die moeten worden uitbetaald omdat het desbetreffende project nog niet afgerond is.

3.7.1.2 QDX 3QC901 1211 – Studies in het kader van een gezond en duurzaam watersysteem

Via kredietherschikking vanuit QBX-3QCE2DA-WT werd voor ecohydrologische studies in kader van de blue deal impulsfinanciering voorzien in 2020. In 2024 werd er 49 k.euro VEK uitgevoerd in het kader van de betaling van die studies.

3.7.1.3 QDX 3QC902 7112 – Verwerving patrimonium in het kader van een gezond en duurzaam

Via kredietherschikking vanuit QBX-3QCE2DA-WT werd voor aankopen van gronden in kader van de blue deal impulsfinanciering voorzien. In 2023 werd er voor 1.290 keuro VEK uitgevoerd voor de betaling van deze aankopen.

3.7.1.4 QDX 3QC903 7290 - Investerings in het beheer en de inrichting van het eigen patrimonium in het kader van een gezond en duurzaam watersysteem

Via kredietherschikking vanuit QBX-3QCE2DA-WT werd voor inrichtingswerken in kader van de blue deal impulsfinanciering voorzien. In 2023 werd er voor 446 k.euro VEK uitgevoerd voor deze werken.

3.7.2 Begrotingsartikel QDX-3QCG2FA-WT: Werking en Toelagen – We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QDX 3QC002 1211	8.540.000,00	8.581.586,46	100,49%
QDX 3QC003 1211	16.341.000,00	17.074.403,00	104,49%
QDX 3QC004 1211	4.501.000,00	5.026.403,78	111,67%
QDX 3QC010 3200	1.409.000,00	1.328.250,00	94,27%
QDX 3QC011 3300	21.120.000,00	23.211.552,90	109,90%
QDX 3QC018 3441	717.000,00	435.195,40	60,70%
QDX 3QC023 5310	0,00	0,00	-
QDX 3QC026 7112	9.186.000,00	10.126.899,99	110,24%

QDX 3QC037 7111	2.414.000,00	16.759.609,46	694,27%
QDX 3QC042 1221	701.000,00	0,00	0,00%
QDX 3QC055 1211	809.000,00	788.982,93	97,53%
QDX 3QC067 1211	389.000,00	368.675,27	94,78%
QDX 3QC068 1211	304.000,00	0,00	0,00%
QDX 3QC069 3300	0,00	306.000,00	-
QDX 3QC077 3510	55.000,00	56.381,68	102,51%
QDX 3QC079 5210	6.445.000,00	3.712.194,81	57,60%
QDX 3QC083 5210	6.471.000,00	5.430.670,58	83,92%
QDX 3QC084 6322	2.103.000,00	2.158.859,24	102,66%
QDX 3QC087 5320	0,00	3.655,89	-
QDX 3QC088 7422	649.000,00	834.332,23	128,56%
QDX 3QC091 7112			
VAK - Budget 2024	0,00	0,00	-
VAK - Vrijgave Budget < 2024	989.986,77	217.700,00	21,99%
QDX 3QC095 7290	10.946.000,00	10.015.957,79	91,50%
QDX 3QC096 7290	3.101.000,00	2.355.541,45	75,96%
QDX 3QC912 7112	0,00	0,00	-
QDX 3QC916 5210	0,00	0,00	-
QDX 3QC926 7112	18.150.000,00	19.077.238,61	105,11%
QDX 3QC928 3300	3.035.000,00	3.043.312,33	100,27%
QDX 3QC946 5210	8.960.000,00	8.896.925,60	99,30%
QDX 3QC947 7112	17.680.000,00	17.684.386,03	100,02%
QDX 3QC948 3300	2.141.000,00	2.154.105,71	100,61%
QDX 3QC949 7112	3.603.000,00	3.617.562,74	100,40%
QDX 3QC950 1211	640.000,00	619.262,94	96,76%
QDX 3QC951 1211	1.875.000,00	1.876.000,00	100,05%
QDX 3QC958 7112	33.156.000,00	33.156.000,00	100,00%
QDX 3QC963 1211	1.480.000,00	1.479.638,92	99,98%
QDX 3QC964 7112	4.032.000,00	4.385.256,81	108,76%
QDX 3QC968 7290	1.575.000,00	1.600.332,13	101,61%
QDX 3QC970 3300	1.705.000,00	1.699.463,00	99,68%
Totaal begrotingsartikel	194.233.000,00	207.864.637,68	107,02%

QDX 3QC071 3442			
QDX 3QC077 3510	55.000,00	60.553,03	110,10%
QDX 3QC079 5210	6.445.000,00	13.450.230,38	208,69%
QDX 3QC083 5210	5.663.000,00	7.089.745,67	125,19%
QDX 3QC084 6322	3.103.000,00	2.877.058,25	92,72%
QDX 3QC087 5320	200.000,00	81.597,26	40,80%
QDX 3QC088 7422	726.000,00	545.125,73	75,09%
QDX 3QC091 7112	87.000,00	0,00	0,00%
QDX 3QC095 7290	9.358.000,00	10.014.534,68	107,12%
QDX 3QC096 7290	2.949.000,00	2.941.281,71	99,74%
QDX 3QC912 7112	0,00	1.006.000,00	-
QDX 3QC916 5210	6.200.000,00	6.805.603,74	109,77%
QDX 3QC926 7112	20.620.000,00	16.224.264,00	78,68%
QDX 3QC928 3300	2.155.000,00	2.914.618,42	135,25%
QDX 3QC946 5210	8.110.000,00	6.152.718,15	75,87%
QDX 3QC947 7112	17.680.000,00	16.257.824,26	91,96%
QDX 3QC948 3300	1.640.000,00	1.741.281,50	106,18%
QDX 3QC949 7112	1.740.000,00	1.276.305,57	73,35%
QDX 3QC950 1211	640.000,00	11.040,46	1,73%
QDX 3QC951 1211	1.094.000,00	1.244.500,00	113,76%
QDX 3QC958 7112	24.220.000,00	16.145.920,96	31,23%
QDX 3QC963 1211	600.000,00	642.867,31	107,14%
QDX 3QC964 7112	60.000,00	800.000,00	1.333,33%
QDX 3QC968 7290	1.575.000,00	397.849,94	25,26%
QDX 3QC970 3300	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	190.161.000,00	192.932.550,86	101,46%

3.7.2.1 QDX 3QC002 1211 – Studies en projecten in het kader van het bosbeheer, natuurbehoud, -beheer en -ontwikkeling, de groenvoorziening, de visserij en de vogelbescherming (inclusief uitgaven met EU-cofinanciering)

De middelen van deze basisallocatie worden ingezet voor een waaier van studies en onderzoeksprojecten ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding, beleidsuitwerking en het beheer van eigen domeinen van het ANB.

Het is één van de begrotingsposten van waaruit het ANB de middelen put om beleidsinitiatieven van de Vlaamse Regering vorm te geven (o.a. via wetenschappelijke onderbouwing). De doelstellingen van het Regeerakkoord en de doelstellingen in de beleidsnota van de minister worden door het ANB in belangrijke mate nader uitgewerkt met middelen voorzien op onderhavige post, om dan hun verdere implementatie te vinden doorheen alle projecten en processen van het ANB.

Jaarlijks worden verscheidene opdrachten uitgeschreven voor de ondersteuning bij het ontwikkelen van nieuwe beleidsconcepten, bij beleidsevaluatie, de voorbereiding van regelgeving en de uitwerking van richtlijnen en handleidingen. De focus van de bestedingen voor ondersteuning lag net als in de voorbije

////////////////////////////////////

jaren op de realisatie van de Europese natuurdoelen, maar ook de doelstellingen rond de algemene biodiversiteit in Vlaanderen, rond ecosysteemdiensten en rond beleving kwamen aan bod.

Voor de implementatie van de Europese natuurdoelen werden beheerplannen opgemaakt, ecohydrologische studies uitgevoerd en beleidsondersteunende modellen uitgewerkt. Ook werden in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof gebiedsvisies opgemaakt en modellen ontwikkeld.

Met het opstellen van soortenbeschermingsprogramma's geeft het ANB uitvoering aan de Europese verplichting om op basis van het soortenbesluit een sturende en coördinerende rol op te nemen inzake soortenbescherming. Reguliere inventarisaties en monitoring van soorten en milieukwaliteit worden uitgevoerd door het INBO. Uitzonderlijk en enkel projectmatig worden inventarisatie- en monitoringsprojecten gecoördineerd door het ANB en voorzien op het werkingsbudget van het ANB.

Het ANB geeft de belevingswaarde van natuur en groen een centrale rol in zijn werking. Ook de actualisatie van de richtlijn voor de opmaak van een stedelijk groenplan en een evaluatie van de beleving in ANB-domeinen draagt mee bij aan het uitdragen van duurzaam beheer in functie van natuur en maatschappij. Ten slotte werd ook budget voorzien voor de ondersteuning van IT-processen binnen het ANB.

3.7.2.2 QDX 3QC003 1211 – Patrimonium onder het beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (EU-cofinanciering)

Op deze basisallocatie worden de onderhoudsuitgaven aangerekend voor het duurzaam onderhoud en beheer van de terreinen in eigendom en in beheer bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Meer concreet betekent dit dat op deze basisallocatie onderhoudswerken worden aangerekend die uitbesteed worden aan de particuliere aannemerij zoals onderhoudswerken aan domeinen, wegen, gebouwen, recreatieve infrastructuren, sanering van aangekochte terreinen, ... Alle voorstellen van werken worden begroot op basis van normen die beschikbaar zijn voor gelijkaardige werken in een recent verleden.

De meeste grote inrichtings- en onderhoudswerken (zoals maaien van grote grasvlakten, plaggen in functie van heideherstel, exotenbestrijding, vellen en snoeien van bomen, klepelen van bospercelen, enz...), die veelal efficiënter kunnen uitgevoerd worden door de private sector, worden uitbesteed op basis van openbare aanbestedingen. Het meer specifiek en natuurgericht biotoopbeheer, dat een grote expertise en terreinkennis vereist, wordt uitgevoerd in eigen regie door gespecialiseerde arbeiders van het ANB.

Het agentschap voert een gepland beheer van de eigen terreinen en zet daarbij prioritair in op het realiseren van de Europese natuurdoelen. Een belangrijk deel van dit beheer is gericht op de uitvoering van werken in functie van de Europese natuurdoelen. Deze focus wordt systematisch verscherpt naarmate het implementatieproces verder vorm krijgt.

Daarnaast worden, in overeenstemming met het regeerakkoord, werken uitgevoerd om de beleving en de toegankelijkheid van groene domeinen te verbeteren en worden multifunctionele stadsbossen gerealiseerd. De uitbreiding van de te beheren oppervlakte en ook de taakstelling inzake realisatie van een duurzame instandhouding leggen extra druk op het budget voor het uitvoeren van werken, waardoor derhalve door het ANB continu ingezet wordt op efficiëntiewinsten.

3.7.2.3 QDX 3QC004 1211 - Uitgave vereffenaar kort ANB (inclusief uitgaven met EU-cofinanciering)

Op deze basisallocatie worden onderhoudsuitgaven en werkingskosten aangerekend voor het duurzaam onderhoud en beheer van de terreinen in eigendom en in beheer bij het Agentschap voor Natuur en Bos.

Daarnaast worden op deze basisallocatie de heffingen van belastingen op het patrimonium aangerekend, zoals de onroerende voorheffing en polderbelastingen.

3.7.2.4 QDX 3QC010 3200 - Ondersteuning uiteenlopende actoren voor het natuur-, bos- en groenbeheer via groene, duurzame jobs toegankelijk voor kansengroepen

Het beleid inzake groenjobs is decretaal, bij Besluit van de Vlaamse Regering en bij Ministerieel Besluit geregeld. Vanuit de natuursector (natuurverenigingen, terreinbeherende verenigingen, bosgroepen, regionale landschappen, maar ook lokale besturen die natuurgebied bezitten) bestaat een belangrijke behoefte aan kwaliteitsvol natuur- en bosbeheer en -onderhoud. Omdat dergelijke ecologisch waardevolle werken vaak arbeidsintensief en vanuit louter (micro)economisch perspectief verlieslatend zijn, én de beheerders over onvoldoende eigen middelen beschikken om zelf de werken te laten uitvoeren, heeft het beleid ervoor gekozen om deze actoren geldelijk te ondersteunen door subsidies in het leven te roepen die ertoe strekken dergelijke werken financieel mogelijk te maken.

3.7.2.5 QDX 3QC011 3300 - Verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit en het verhogen van de biodiversiteit (inclusief uitgaven met EU-cofinanciering)

De besteding van het budget op deze basisallocatie is tweeledig:

Subsidies voor erkende reservaten en natuurbeheerplannen.

Op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 kunnen natuurreservaten, in beheer bij private personen of rechtspersonen andere dan het Gewest of de Staat, bij ministerieel besluit het statuut van erkend natuurreservaat krijgen. Voor de erkende natuurreservaten, uitgezonderd deze in beheer bij provincies en gemeenten, worden op basis van dit besluit van de Vlaamse Regering subsidies toegekend voor de huur, het beheer, het toezicht, de eerste inrichting, de monitoring, de openstelling en het onthaal in de bezoekerscentra. Sinds de goedkeuring van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017

betreffende subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer werd de oude subsidieregeling voor natuurterreinen en bossen vervangen door een nieuwe subsidieregeling, met een overgangsregeling. Op basis hiervan kwamen in 2018 ook al enkele natuurbeheerplannen in aanmerking voor subsidiëring.

Ondersteuning van de vogelopvangcentra.

Aan de vogelopvangcentra in Vlaanderen wordt jaarlijks een subsidie toegekend op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 houdende vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van Vlaamse opvangcentra voor vogels en wilde dieren en houdende toekenning van subsidies. Gezien de taak van de opvangcentra, werd geopteerd de subsidie op te splitsen in twee delen, een werkingssubsidie en een professionaliseringssubsidie. De werkingssubsidie wordt vooral gekoppeld aan de educatieve en sensibiliserende activiteit van de opvangcentra. De subsidie voor professionalisering wordt vooral gekoppeld aan personeelskosten.

3.7.2.6 QDX 3QC018 3441 - Schadevergoedingen in het kader van artikel 25 van het jachtdecreet-uitkeringen

Deze basisallocatie wordt ingezet voor het betalen van schade door jachtwild en door beschermde soorten in het kader van administratieve dossiers in uitvoering van het zogenaamde Wildschadebesluit (Besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2009, in uitvoering van art. 25 Jachtdecreet van 24/07/1991 en art. 52 van het Decreet Natuurbehoud van 21/10/1997) en in uitvoering van gerechtelijke beslissingen.

3.7.2.7 QDX 3QC023 5310 - Ondersteuning bosbeheer, de groenvoorziening, de visserij, de jacht en de vogelbescherming (o.a. subsidies voor de bebossing van landbouwgronden)

Met deze basisallocatie worden de steunmaatregelen voor de bebossing van landbouwgronden bekostigd zoals voorzien in het Plattelandsontwikkelingsprogramma. Deze subsidies werden toegekend op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing.

3.7.2.8 QDX 3QC026 7112 - Verwerving en beheer van patrimonium van ANB, met uitzondering van investeringsuitgaven met betrekking tot de bijhorende inrichtingen (EU-cofinanciering) evenals verwerving van kustduinen en aangrenzende gebieden (duinendecreet 14.07.1993)

De kredieten op deze basisallocatie worden aangewend voor de verwerving van terreinen door het ANB. De te beheren oppervlakte stijgt jaarlijks door gerichte grondaankopen te doen ten behoeve van de realisatie van de Europese natuurdoelen.

3.7.2.9 QDX 3QC037 7111 - Overdracht gronden grondenbank

Op deze basisallocatie worden de overdrachten van gronden vanuit VLM aan ANB op basis van de werking van de grondenbanken verrekend. In 2023 werden er geen grondoverdrachten uitgevoerd. Deze grondoverdrachten werden tezamen met de grondoverdrachten 2024 uitgevoerd in 2024.

3.7.2.10 QDX 3QC042 1221 - Beheerskosten grondenbanken

Op deze basisallocatie worden de beheerskosten grondenbanken aangerekend. Dit zijn jaarlijkse kosten gekoppeld aan de verwerving van de gronden. Concreet gaat het hier om uitrusting, water, elektriciteitskosten maar ook specifieke vergoedingen boven op de venale waarde. In 2024 werden de beheerskosten doorgerekend op basisallocatie QDX 3QC037 7111, tezamen met de grondoverdrachten.

3.7.2.11 QDX 3QC055 1211 - Wilde dierenziekten en exotenbestrijding

Op deze basisallocatie worden de kosten aangerekend voor het beperken van de impact van invasieve, uitheemse soorten via een gecoördineerde aanpak waarin alle bestuursniveaus hun verantwoordelijkheid nemen, en waarbij we private eigenaars, grondgebruikers en terreinbeherende organisaties betrekken. Natuur en Bos focust haar middelen op soorten met een belangrijke biodiversiteitsimpact.

In 2024 werden deze middelen aangevuld met middelen uit het Vlaams Klimaatadaptatieplan op basisallocatie QDX 3QC963 1211 met een bedrag van 1.420 keuro.

3.7.2.12 QDX 3QC067 1211 - Informatie, educatie, sensibilisering en internationale samenwerking

Communicatie is een constant aandachtspunt bij alle activiteiten van het ANB, zowel voor de reguliere werking als voor de aspecten die specifiek zijn opgenomen in het Regeerakkoord en de Beleidsnota. Op deze basisallocatie worden de kosten aangerekend voor de campagnes die het agentschap jaarlijks organiseert met als doel het draagvlak rond natuur, bos en groen te versterken.

3.7.2.13 QDX 3QC068 1211 - Vlaams Fonds Tropisch Bos

De middelen op deze basisallocatie zijn gericht op de ondersteuning van de werkingskosten van het dagelijks beheer van het Vlaams Fonds Tropisch Bos (VTFB). Het Vlaams Fonds Tropisch Bos werd opgericht via beslissing van de Vlaamse Regering op 22 november 2002. Via dit Fonds wordt ondersteuning gegeven aan bebossings- en herbebossingsprojecten in de context van het klimaatbeleid, maar die tevens een bijdrage leveren voor biodiversiteitsbehoud en sociale ontwikkeling van de betrokken bevolkingsgroepen.

////////////////////////////////////

3.7.2.14 QDX 3QC069 3300 – Ondersteuning Vlaams Fonds Tropisch Bos

Het Vlaams Fonds Tropisch Bos werd opgericht via beslissing van de Vlaamse Regering op 22 november 2002. De middelen op deze basisallocatie zijn gericht op de ondersteuning via het Vlaams Fonds Tropisch Bos van bebossings- en herbebossingsprojecten in de context van het klimaatbeleid, maar die tevens een bijdrage leveren voor biodiversiteitsbehoud en sociale ontwikkeling van de betrokken bevolkingsgroepen.

3.7.2.15 QDX 3QC071 3442 – Schaderegeling in uitvoering van het duinendecreet van 14.07.1993

Op deze basisallocatie worden schadedossiers vastgelegd in het kader van het Duinendecreet.

3.7.2.16 QDX 3QC077 3510 – Supra- en internationaal natuur- en bosbeleid

De middelen op deze basisallocatie werden ingezet voor de Vlaamse bijdrage aan de internationale samenwerking in het kader van natuurbehoud.

3.7.2.17 QDX 3QC079 5210 – Ondersteuning voor de verwerving van natuurgebieden

Het Vlaams Regeerakkoord voorziet de uitbreiding van de gebieden onder effectief natuurbeheer (erkende, Vlaamse of bosreservaten, andere natuurgebieden onder vergelijkbaar beheerplan). De aandacht gaat hierbij naar de Habitatrichtlijngebieden. Deze uitbreiding wordt onder andere gerealiseerd door de verwerving van bos en te bebossen terreinen, natuurgebied, deels door de Vlaamse overheid, deels door de terreinbeherende verenigingen. De subsidies die aan anderen worden verstrekt, kaderen binnen deze doelstellingen. Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vormt de rechtsgrond voor het aankoopbeleid van natuurgebieden.

3.7.2.18 QDX 3QC083 5210 – Ondersteuning, verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit en het verhogen van de biodiversiteit (inclusief uitgaven met EU-cofinanciering)

Voor de realisatie van de ambities van de Vlaamse Overheid op vlak van biodiversiteit wordt maximaal ingezet op samenwerking met partners en interne integratie in het beleid van andere entiteiten. Vanuit deze basisallocatie worden verenigingen, particulieren en lokale besturen ondersteund voor investeringen in het verbeteren van de natuurkwaliteit. Samenwerking en partnerschappen met lokale actoren zijn essentieel om de planvorming op Vlaams niveau inzake instandhoudingsdoelstellingen en soortenbescherming te laten resulteren in effectieve realisaties op terrein.

Op deze basisallocatie werden kredieten gereserveerd voor:

////////////////////////////////////

- Subsidies voor uitzonderlijke éénmalige inrichtingen in erkende reservaten: Deze projecten stellen natuurherstel, natuurontwikkeling of verbeterde openstelling in erkende natuurreservaten tot doel.
- Natuurprojectovereenkomsten: Deze projecten worden afgesloten ter uitvoering van de natuurrichtingsplannen volgens het Natuurdecreet;
- Projectsubsidies Natuur: Deze projecten leveren een bijdrage aan de realisatie van de Europese natuurdoelen;
- Projectsubsidies openstelling: Deze projecten leveren een bijdrage aan de openstelling of toegankelijkheid van natuurgebieden voor recreanten;
- Restfinancieringssubsidies voor goedgekeurde projecten binnen het Europese LIFE-programma;
- Ondersteuning voor wolvenrasters;
- Subsidie opmaak beheerplan.

3.7.2.19 QDX 3QC084 6322 - Ondersteuning provincies en gemeenten ter verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit en het verhogen van de biodiversiteit (inclusief uitgaven met EU-cofinanciering)

Een belangrijk deel van de kredieten op deze basisallocatie werden toegekend aan projectsubsidies voor groenprojecten in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB). Deze projecten leveren daarmee een bijdrage aan de doelstelling om bijkomend toegankelijk groen te creëren binnen het VSGB. Daarnaast werden er subsidies toegekend aan steden en gemeenten in het kader van de projectoproep 'Natuur in je Buurt 2024'.

3.7.2.20 QDX 3QC087 5320 - Ondersteuning verwerving van kustduinen en aangrenzende gebieden (duinendecreet van 14.07.1993)

De middelen op deze basisallocatie werden ingezet voor de verwerving van kustduinen in het kader van het Duinendecreet.

3.7.2.21 QDX 3QC088 7422 - Aankopen machines en vervoermiddelen

Op deze basisallocatie worden de reguliere uitgaven inzake aankopen van machines en ander materiaal in functie van het beheer van de ANB-domeinen aangerekend. Het aankopen van machines is noodzakelijk om het terreinbeheer in eigen regie uit te voeren. Het betreft vooral tractoren, kleine machines, aanhangwagens en vrachtwagens die ingezet worden door de diverse arbeidersploegen van het Agentschap voor Natuur en Bos.

////////////////////////////////////

3.7.2.22 QDX 3QC091 7112 – FFEU-project “duurzame milieu-investeringen (project 2002)”

Er werden geen uitgaven geboekt op deze basisallocatie.

3.7.2.23 QDX 3QC095 7290 – Investerings in het beheer en de inrichting van het eigen patrimonium (inclusief EU-cofinanciering)

De kredieten op deze basisallocatie worden aangewend voor de algemene investeringsuitgaven in ANB-domeinen, voor de realisatie van het Sigma-project, voor de optimalisatie van de onthaalfunctie in ANB-domeinen en de aanleg van stadsbossen. De investeringen door het Agentschap voor Natuur en Bos verlopen in overeenstemming met de prioriteiten en doelstellingen opgenomen in het regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving.

3.7.2.24 QDX 3QC096 7290 – Investerings ANB in gebouwen

Voor het beheer van terreinen in eigendom en het technisch beheer van terreinen in eigendom van andere overheden werkt het Agentschap voor Natuur en Bos met diverse arbeidersploegen die terreinbeheer uitvoeren in eigen regie. In functie hiervan beschikt het ANB over een gebouwenpatrimonium (loodsen, maar ook boswachterswoningen bv.) die het inzet voor de opslag van materiaal en de huisvesting van medewerkers. De kredieten op deze basisallocatie worden ingezet voor het onderhoud en investeringen in deze gebouwen, zodat deze medewerkers in veilige en voldoende comfortabele omstandigheden kunnen werken en wonen.

3.7.2.25 QDX 3QC916 5210 – Relance budget 36 – Natte natuur

In 2021 en 2022 werden er op dit artikel verbintenissen aangegaan in het kader van BLUE DEAL. In 2024 werden er voor een bedrag van 6.805 k.euro verbintenissen vereffend.

3.7.2.26 QDX 3QC926 7112 – Uitgaven in het kader van de bosuitbreiding

Het betreft de uitgaven in het kader van de realisatie van de doelstelling rond bosuitbreiding. Meer bepaald worden op deze allocatie volgende uitgaven aangerekend: aankopen i.k.v. bosuitbreiding, inrichtingswerken/beplantingen met het oog op bebossing, aankoopsubsidies met het oog op bebossing, bebossingssubsidies en omkadering van het programma bosuitbreiding.

3.7.2.27 QDX 3QC928 3300 – Vlaamse Parken – Nationale parken en parkenbureau

Het betreft de uitgaven met het oog op het oprichten van verschillende Nationale Parken en Landschapsparken op te richten. Vlaanderen wil de internationaal gekende merken Nationaal Park en landschapspark op een eenduidig en kwaliteitsvolle manier invullen. Het beleid voorziet voor deze Vlaamse parken een ambitieuze geïntegreerde gebiedswerking die investeert in natuur, landschap en de daaraan gekoppelde maatschappelijke diensten.

3.7.2.28 QDX 3QC946 5210 – VAP Budget 1 – Aankoopsubsidies en projectsubsidies Natuur

Het programma natte natuur zal tegen 2030 20.000ha natte natuur hersteld hebben of de kwaliteit van de bestaande natte natuur verbeteren. In functie hiervan werden aankoopsubsidies toegekend voor de verwerving van gronden door derden.

We lanceerden ook terug de projectoproep natte natuur voor derden, met specifieke aankoop- en investeringssubsidies in het kader van natte natuur.

3.7.2.29 QDX 3QC947 7112 – VAP Budget 2 – Aankopen gronden en inrichtingen

Het betreft de uitgaven voor het verwerven en inrichtingen van natte natuur door het Agentschap Natuur en Bos op eigen terreinen of kaderend binnen een bestaande samenwerking. Op basis van aantal criteria worden projecten uitgevoerd rond herstel en inrichting van (gedegradeerde) wetlands. De noodzakelijke werken voor effectieve realisatie van natte natuur worden uitbesteed.

3.7.2.30 QDX 3QC948 3300 – VAP Budget 13-14-19 – Projecten groenblauwe dooradering BLUE DEAL

Het betreft de uitgaven m.b.t. een klimaatadaptieve inrichting van de zorgomgeving, het introduceren van natuurweefselplanning en de samenwerkingsovereenkomsten water met de Regionale Landschappen.

3.7.2.31 QDX 3QC949 7112 – VAP SIGMA Natuur-uitvoering

We voeren het investeringsprogramma natte natuur uit dat onder andere bestaat uit de SIGMA-projecten. De middelen op deze basisallocatie werden ingezet in deze projecten.

3.7.2.32 QDX 3QC950 1211 - VAP Budget 23-24-25-26-27-28-29-30-31-33 - Projecten Klimaatadaptief en brandveilig natuurbeheer en monitoring (BLUE DEAL)

Het betreft de uitgaven m.b.t. de preventieve maatregelen om schade aan de natuur en de eigendommen van het agentschap Natuur en Bos te vermijden.

3.7.2.33 QDX 3QC951 1211 - VAP Budget 36 Capaciteitsuitbouw en verdere uitrol klimaatadaptatiebeleid

Er werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Natuurinvest om geschikte profielen te werven voor uitvoering van het Vlaams Adaptatieplan om de bijkomende taakstellingen op het vlak van natuurontwikkeling en – beheer en brandpreventie tot een goed einde te kunnen brengen voor de periode 2023-2024.

3.7.2.34 QDX 3QC958 7112 - PAS Natuurherstel

Het betreft de uitgaven m.b.t. de uitvoering van de programmatorische aanpak stikstofsanering. De middelen werden aangewend voor:

- Aankopen van gronden binnen SBZ-H waarop Europees te beschermen habitats gerealiseerd worden of om het goed beheer van bestaande habitats te verzekeren. Alsook de aankoop van gronden die nodig zijn voor het uitvoeren van hydrologisch herstel op landschapsschaal binnen of buiten SBS-H.
- Inrichtingswerken binnen SBZ-H voor de Europees te beschermen habitats, voor B-habitats of no-regret maatregelen voor A habitats.
- Beheerwerken
- Aankoopsubsidies
- Studies en onderzoek om de uitvoering mogelijk te maken.

3.7.2.35 QDX 3QC963 1211 - VAP budget 43 – Bestrijding Invasieve exoten

Deze middelen werden ingezet om een nodenanalyse voor een plan van aanpak voor invasieve uitheemse soorten met impact op de biodiversiteit uit te werken. Daarnaast werden deze middelen ingezet voor de bestrijding van invasieve water- en oeverplanten, de tijgermug en de Aziatische hoornaar.

3.7.2.36 QDX 3QC964 7112 - VAP Budget 39 T.OP Dender

Deze middelen werden aangewend voor aankopen in de Dendervallei.

3.7.2.37 QDX 3QC968 7290 - VAP Budget 4 – anti-verdrogingsmaatregelen BLUE DEAL

Deze middelen werden ingezet voor de inrichting van Kamp Beverlo en Grootbroek-Abbeek.

3.7.2.38 3QC970 3300 - VAP Budget 44 - Projectfinanciering regionale landschappen en bosgroepen

Deze middelen werden ingezet voor het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst met de provincies i.v.m. projectfinanciering van de Regionale Landschappen en Bosgroepen.

3.7.3 Begrotingsartikel QDX-3QCG2FA-PA: Participaties – We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving, via een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, een passend beheer en bescherming van natuur en een doeltreffend soortenbeleid- en beheer

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QDX 3QC020 8517	4.000.000,00	4.000.000,00	100,00%
QDX 3QC952 8571	3.601.000,00	3.601.000,00	100,00%
QDX 3QC965 8571	935.000,00	935.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	8.536.000,00	8.536.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QDX 3QC020 8517	4.000.000,00	4.000.000,00	100,00%
QDX 3QC952 8571	3.601.000,00	3.601.000,00	100,00%
QDX 3QC965 8571	935.000,00	935.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	8.536.000,00	8.536.000,00	100,00%

Deze middelen werden ingezet als voorschot aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de financiering van de grondenbanken SIGMA, Natuurdoelen en Rivierherstel Leie als ook voor het Recht van Voorkoop in functie van aankopen in hiervoor vermelde projectengebieden.

4 ENCOURS

Tabel 5: Encours

BA	OMSCHRIJVING	ENCOURS PER 31/12/2023	ENCOURS PER 31/12/2024	VERSCHIL
QBX-3QCG2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - BODEM EN ONDERGROND - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND	1.403,86	1.403,86	0,00
QBX-3QCG2EV-IS	INTERNE STROMEN - BODEM EN ONDERGROND - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	143.204.620,67	145.567.119,83	2.362.499,16
QBX-3QCG2JA-WT	WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE	59.333.192,51	44.211.704,65	-15.121.487,86
QBX-3QCG2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: WATER	519.419.736,02	505.582.043,94	-13.837.692,08
QBX-3QCG2DW-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE MILIEU MAATSCHAPPIJ (VMM)	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCG2DB-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCG2DY-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	6.482.745,18	5.008.324,27	-1.474.420,91
QBX-3QCG2FY-IS	INTERNE STROMEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	57.667.574,05	55.242.827,76	-2.424.746,29
QBX-3QCG2GA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLATTELANDSBELEID - HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND	9.749.303,47	9.646.600,55	-102.702,92
QBX-3QCG2GY-IS	INTERNE STROMEN - PLATTELANDSBELEID - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	231,32	306.231,32	306.000,00
QBX-3QCG2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED	53.695.176,76	55.907.549,80	2.212.373,04
QBX-3QCG2NR-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSSCHADE EN KAPITAALSCHADE	3.074.432,46	3.094.432,46	20.000,00
QBX-3QCG2NY-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	16.997.966,03	19.868.405,31	2.870.439,28
QBX-3QCG2DC-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN	28.695.000,00	17.116.000,00	-11.579.000,00
QBX-3QCG2DQ-IS	INTERNE STROMEN - WATER - EIGEN VERMOGEN DIGITAAL VLAANDEREN (EVDV)	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCG2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - LUCHT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: LUCHT	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCG2NA-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: HINDER	244.117,10	134.751,65	-109.365,45

QBX-3QCG2OA-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	2.614.044,22	2.159.393,76	-454.650,46
QBX-3QCG2OB-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID	805.272,86	453.164,09	-352.108,77
QBX-3QCG2OC-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - VERGROENING VAN DE ECONOMIE	63.256.301,47	43.699.188,45	-19.557.113,02
QBX-3QCG2ZZ-OV	SALDO	0,00	0,00	0,00
QDX-3QCG2DA-WT	PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	8.508.639,68	6.473.825,34	-2.034.814,34
QDX-3QCG2FA-PA	WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSENDE BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	0,00	0,00	0,00
QDX-3QCG2FA-WT	WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR	189.424.144,46	199.659.842,66	10.235.698,20
TOTAAL UITGAVEN		1.163.173.902,12	1.114.132.809,70	-49.041.092,42

